

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ

รหัสวิชา ท23111

รายวิชา ภาษาไทย 5

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ปีการศึกษา 2568

ภาคเรียนที่ 1

เวลาเรียน 60 นาที

ครูผู้สอน นางสาววิลาวัลย์ วงศ์ทิพย์

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

1.1 มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

1.2 ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ท 1.1 ม. 3/3 ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

อธิบายการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความได้ถูกต้อง

2.2 ด้านทักษะกระบวนการ (P)

ระบุใจความสำคัญของบทอ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความได้ถูกต้อง

2.3 ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

บอกประโยชน์/ข้อดี และแนวทางการนำเทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความจะช่วยให้วิเคราะห์บทอ่านอย่างมีเหตุผล และตอบคำถามของบทอ่านต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง/สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม

การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น วรรณคดีในบทเรียน ข่าวและเหตุการณ์สำคัญ บทความ บันเทิงคดี สารคดี สารคดีเชิงประวัติ ตำนาน งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

4.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (ถ้ามี)

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (เฉพาะที่เกิดในแผนการจัดการเรียนรู้)

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด
- 5.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 5.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (เฉพาะที่เกิดในแผนการจัดการเรียนรู้)

- 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 2) ซื่อสัตย์สุจริต
- 3) มีวินัย
- 4) ใฝ่เรียนรู้
- 5) อยู่อย่างพอเพียง
- 6) มุ่งมั่นในการทำงาน
- 7) รักความเป็นไทย
- 8) มีจิตสาธารณะ

7. ทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (3R 8C)

- 7.1 ทักษะการอ่าน (Reading)
- 7.2 ทักษะการเขียน (Writing)
- 7.3 ทักษะการคิดคำนวณ (Arithmetic)
- 7.4 ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา (Critical thinking and problem solving)
- 7.5 ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and innovation)
- 7.6 ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (Collaboration, teamwork and leadership)
- 7.7 ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural understanding)
- 7.8 ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ (Communication information and media literacy)
- 7.9 ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing)
- 7.10 ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and learning self-reliance, change)
- 7.11 ความมีคุณธรรม มีเมตตา มีระเบียบวินัย (Compassion)

8. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (5Es)

เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้นี้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ลำดับที่ 2 ในหน่วยการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ซึ่งมีทั้งหมด 3 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้บันทึกวิธีทัศน์การสอน) จะเป็นการใช้กระบวนการขั้นที่ 4-5 ของวิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (Inquiry Cycle : 5Es) ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ที่ได้ใช้กระบวนการขั้นที่ 1-3 ไปแล้ว ดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ (Engage) นักเรียนร่วมกันสำรวจและสนทนาเกี่ยวกับปัญหาที่พบในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยครูตั้งคำถาม 2 ข้อ ได้แก่ 1) เมื่อต้องอ่านจับใจความนักเรียนประสบปัญหาใดบ้าง? และ 2) นักเรียนรู้จักหรือเคยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการอ่านจับใจความสำคัญหรือไม่? ก่อนนำเข้าสู่บทเรียน และให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore) แบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มช่วยกันศึกษา ทำความเข้าใจ และสรุปหลักการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น จากใบความรู้ที่ครูจัดเตรียมให้

ขั้นที่ 3 อภิปรายและลงข้อสรุป (Explain) นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอองค์ความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า และร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปองค์ความรู้ โดยมีครูคอยให้คำชี้แนะและอธิบายเพิ่มเติม

(กิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้บันทึกวิดิทัศน์การสอน)

ขั้นที่ 4 ขยายความรู้ (Elaborate) (40 นาที)

1. นักเรียนช่วยกันทบทวนหลักการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความที่ได้เรียนไปเมื่อชั่วโมงที่ 1 แล้วให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปขั้นตอนเทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความลงในใบบันทึกกิจกรรม (ตอนที่ 1) ของตนเอง

2. ครูอธิบายความรู้เรื่องการเขียนย่อหน้าและการวางประโยคใจความสำคัญในย่อหน้าเพิ่มเติม เพื่อเป็นการขยายความรู้ให้นักเรียนสามารถสืบเสาะหาประโยคใจความสำคัญในบทอ่านได้ง่ายขึ้น

3. นักเรียนนำองค์ความรู้ เรื่อง เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความที่ได้จากขั้นสำรวจค้นหา (Explore) และผ่านการอภิปรายและลงข้อสรุป (Explain) มาขยายความรู้ความเข้าใจด้วยการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่ ดังนี้

3.1 นักเรียนแต่ละคนใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความคิดหาคำตอบของบทอ่าน และเขียนคำตอบลงในใบบันทึกกิจกรรมของตนเอง

3.2 เมื่อแต่ละคนได้คำตอบของตนเองแล้ว ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิด เพื่อให้ได้คำตอบที่ดีที่สุดของกลุ่ม แล้วเขียนคำตอบลงในกระดาษแผ่นใหญ่ที่ครูแจกให้

4. ครูสุ่มนักเรียน 1 กลุ่ม ออกมานำเสนอคำตอบ และให้กลุ่มอื่น ๆ ช่วยกันพิจารณาคำตอบของกลุ่มตนเองว่า เหมือนหรือแตกต่างจากกลุ่มเพื่อนที่นำเสนออย่างไร เพื่อให้ให้นักเรียนได้ร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิด และขยายองค์ความรู้ร่วมกัน

5. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบของบทอ่าน โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความ

ขั้นที่ 5 ประเมินผล (Evaluate) (20 นาที)

1. นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความ เพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจและประเมินผล ดังนี้

1.1 ครูนำเสนอข้อคำถาม เรื่อง การอ่านจับใจความ บนหน้าจอละข้อ

1.2 นักเรียนแต่ละคนคิดคำตอบและเขียนคำตอบของตนเองลงในใบบันทึกกิจกรรม (ตอนที่ 2) เพื่อประเมินผลเป็นรายบุคคล

1.3 สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดปรึกษาหารือเลือกคำตอบที่ดีที่สุดของกลุ่ม แล้วเขียนคำตอบลงในกระดานสำหรับตอบคำถาม และชูกระดานคำตอบของกลุ่มขึ้นเมื่อได้ยินเสียงกริ่งสัญญาณจากครู

2. นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยคำตอบของแบบทดสอบไปที่ละข้อ จนครบ 5 ข้อ

3. นักเรียนแต่ละคนเขียนประโยชน์ / ข้อดีของเทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความลงในใบบันทึกกิจกรรม (ตอนที่ 3) ของตนเอง

4. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสะท้อนประโยชน์ / ข้อดี และบอกแนวทางการนำองค์ความรู้ เรื่องเทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

5. ครูแจ้งนัดหมายให้นักเรียนนำสมุดบันทึกการอ่านมาเพื่อทำกิจกรรม “บันทึกการอ่าน” และ “ทดสอบหลังเรียน” ในชั่วโมงที่ 3

9. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1) โปรแกรมนำเสนอผลงาน (Microsoft PowerPoint) เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความ

2) ใบความรู้ เรื่อง เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความ

3) ใบบันทึกกิจกรรม เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ

4) แบบฝึกหัด เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ

5) หนังสือเรียนหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ม.3

9.2 แหล่งเรียนรู้

1) ห้องสมุดโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ <https://classroom.google.com/w/NTmNDk0MTEzNjMx/t/all>

10. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการวัดและประเมินผล	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) อธิบายการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความได้ถูกต้อง	- ประเมินใบบันทึกกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ	- ใบบันทึกกิจกรรมฯ	นักเรียนร้อยละ 75 มีคะแนนอยู่ในระดับดีขึ้นไป
2. ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) ระบุใจความสำคัญของบทอ่านโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นสู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญได้ถูกต้อง	- ประเมินใบบันทึกกิจกรรมฯ - ประเมินแบบฝึกหัดเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ - ประเมินชิ้นงานกลุ่ม	- ใบบันทึกกิจกรรมฯ - แบบฝึกหัดฯ - ผลงานกลุ่ม	นักเรียนร้อยละ 75 มีคะแนนอยู่ในระดับดีขึ้นไป
3. ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) บอกประโยชน์/ข้อดี และแนวทางการนำเทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	- ประเมินใบบันทึกกิจกรรมฯ	- ใบบันทึกกิจกรรมฯ	นักเรียนร้อยละ 75 มีคะแนนอยู่ในระดับดีขึ้นไป
4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4.1 มีวินัย 4.2 ใฝ่เรียนรู้ 4.3 มุ่งมั่นในการทำงาน	- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	นักเรียนร้อยละ 75 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับดีขึ้นไป
5. สมรรถนะสำคัญและทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร 5.2 ความสามารถในการคิด 5.3 ทักษะการอ่าน 5.4 ทักษะการเขียน 5.5 ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ	ประเมินสมรรถนะสำคัญและทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	แบบประเมินสมรรถนะสำคัญและทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	นักเรียนร้อยละ 75 มีสมรรถนะสำคัญและทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับดีขึ้นไป

10.1 เกณฑ์การประเมินใบบันทึกกิจกรรม การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น

รายการประเมิน	เกณฑ์การตัดสิน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
ตอนที่ 1 อธิบายการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความได้ถูกต้อง	อธิบายขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ได้ถูกต้องทั้ง 6 ขั้นตอน	อธิบายขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ได้ถูกต้อง 5 ขั้นตอน	อธิบายขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ได้ถูกต้อง 3-4 ขั้นตอน	อธิบายขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ได้ถูกต้อง 1-2 ขั้นตอน
ตอนที่ 2 ความถูกต้องแม่นยำในการนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้	ตอบคำถามในแบบทดสอบถูกต้องทั้ง 5 ข้อ	ตอบคำถามในแบบทดสอบถูกต้อง 4 ข้อ	ตอบคำถามในแบบทดสอบถูกต้อง 3 ข้อ	ตอบคำถามในแบบทดสอบถูกต้อง 1-2 ข้อ
ตอนที่ 3 บอกประโยชน์/ข้อดีของการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ได้	ใช้ภาษาสื่อสารเพื่อบอกประโยชน์/ข้อดีและแนวทางการนำเทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ไปใช้ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี	ใช้ภาษาสื่อสารเพื่อบอกประโยชน์/ข้อดีและแนวทางการนำเทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ไปใช้ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ค่อนข้างดี	ใช้ภาษาสื่อสารเพื่อบอกประโยชน์/ข้อดีและแนวทางการนำเทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ไปใช้ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้พอใช้	ใช้ภาษาสื่อสารเพื่อบอกประโยชน์/ข้อดีหรือแนวทางการนำเทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ไปใช้ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างใดอย่างหนึ่ง

เกณฑ์การตัดสิน	
คะแนน	ระดับคุณภาพ
10-12	ดีเยี่ยม
8-9	ดี
6-7	พอใช้
1-5	ปรับปรุง

10.2 เกณฑ์การประเมินแบบฝึกหัด เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น

รายการประเมิน	คะแนน		
	ดี (2)	พอใช้ (1)	ปรับปรุง (0)
1. ระบุประเด็นเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านได้ถูกต้อง	ระบุประเด็นสอดคล้องกับ ใจความสำคัญของบทอ่านได้ ถูกต้องทั้งหมด	ระบุประเด็นสอดคล้องกับ ใจความสำคัญของบทอ่านได้ ถูกต้องบางส่วน	ไม่ระบุหรือระบุประเด็น ที่ไม่เกี่ยวกับบทอ่าน
2. ระบุคำสำคัญที่ปรากฏใน บทอ่านได้ถูกต้อง	ระบุคำสำคัญที่ปรากฏในบท อ่านได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ (3 คำขึ้นไป)	ระบุคำสำคัญที่ปรากฏในบท อ่านได้ถูกต้องเป็นบางส่วน (1-2 คำ)	ไม่ระบุหรือระบุคำสำคัญ ที่ปรากฏในบทอ่านไม่ ถูกต้อง
3. ระบุตัวอย่างข้อความที่เป็นส่วน ขยายได้ถูกต้อง	ระบุตัวอย่างข้อความที่เป็นส่วน ขยายที่ปรากฏในบทอ่านได้ ถูกต้อง 2 ข้อความขึ้นไป	ระบุตัวอย่างข้อความที่เป็น ส่วนขยายที่ปรากฏในบท อ่านได้ถูกต้อง 1 ข้อความ	ไม่ระบุหรือระบุตัวอย่าง ข้อความที่ไม่ใช่ส่วนขยาย ที่ปรากฏในบทอ่าน
4. ระบุใจความสำคัญได้ถูกต้อง	ระบุใจความสำคัญที่ปรากฏใน บทอ่านได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ระบุใจความสำคัญที่ปรากฏ ในบทอ่านได้ถูกต้องเป็น บางส่วน	ไม่ระบุหรือระบุใจความ สำคัญที่ไม่สอดคล้องกับ บทอ่าน
5. แสดงร่องรอยการใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น	แสดงร่องรอยการใช้เทคนิค บันได 6 ขั้น 4-6 ขั้นตอน	แสดงร่องรอยการใช้เทคนิค บันได 6 ขั้น 1-3 ขั้นตอน	ไม่แสดงร่องรอยการใช้ เทคนิคบันได 6 ขั้น
6. การเขียนสื่อสาร	เขียนสื่อสารได้เข้าใจ ลายมือ เป็นระเบียบ อ่านง่าย งานเขียน สะอาดเรียบร้อย	เขียนสื่อสารได้เข้าใจ ลายมือ ค่อนข้างเป็นระเบียบ อ่าน ง่าย แต่งงานเขียนไม่ค่อย เรียบร้อย	เขียนสื่อสารได้เข้าใจ ลายมืออ่านยาก ไม่เป็น ระเบียบ และงานเขียนไม่ เรียบร้อย

เกณฑ์การตัดสิน	
คะแนน	ระดับคุณภาพ
10-12	ดีเยี่ยม
8-9	ดี
6-7	พอใช้
0-5	ปรับปรุง

10.3 เกณฑ์ประเมินผลงานกลุ่ม เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น

รายการประเมิน	คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ผลงานถูกต้อง สอดคล้องกับ จุดประสงค์	สามารถนำความรู้มา ตอบคำถามสร้างสรรค์ ผลงานได้อย่างถูกต้อง ทั้ง 4 ข้อ	สามารถนำความรู้มาตอบ คำถามสร้างสรรค์ผลงาน ได้ถูกต้อง 3 ข้อ	สามารถนำความรู้มา ตอบคำถามสร้างสรรค์ ผลงานได้ถูกต้อง 2 ข้อ	สามารถนำความรู้มาตอบ คำถามสร้างสรรค์ผลงาน ได้ถูกต้อง 1 ข้อ
2. ผลงานมีความคิด สร้างสรรค์	มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงาน ผลงานมีความสวยงาม และ ประณีต	มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงาน มีความสวยงาม และค่อนข้างมีความประณีต	มีความคิดสร้างสรรค์ ในการสร้างผลงาน มีความสวยงาม แต่ไม่ค่อยมีความประณีต	มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงาน แต่ขาดความสวยงาม ไม่ประณีต
3. ผลงานมีความ เป็นระเบียบ เรียบร้อย และ เสร็จตามเวลาที่กำหนด	ผลงานเสร็จทันเวลา เป็นระเบียบเรียบร้อย และครบถ้วน	ผลงานเสร็จทันเวลา ค่อนข้างเป็นระเบียบ เรียบร้อยและครบถ้วน	ผลงานเสร็จทันเวลา แต่ไม่ค่อยเรียบร้อย และไม่ครบถ้วน	ผลงานเสร็จไม่ทันเวลา งานไม่เรียบร้อยและไม่ครบถ้วน
4. ความถูกต้อง แม่นยำในการนำ องค์ความรู้มา ประยุกต์ใช้	ตอบคำถามใน แบบทดสอบถูกต้อง ทั้ง 5 ข้อ	ตอบคำถามในแบบทดสอบ ถูกต้อง 4 ข้อ	ตอบคำถามใน แบบทดสอบถูกต้อง 3 ข้อ	ตอบคำถามใน แบบทดสอบถูกต้อง 1-2 ข้อ

เกณฑ์การตัดสิน	
คะแนน	ระดับคุณภาพ
14-16	ดีเยี่ยม
11-13	ดี
8-10	พอใช้
1-7	ปรับปรุง

10.4 เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

หัวข้อการประเมิน	คะแนน		
	ดีมาก (3)	ดี (2)	ผ่าน (1)
1. มีวินัย	ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม และมีความสามัคคีในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นอย่างดีทุกกิจกรรม	ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม และมีความสามัคคีในการทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นส่วนใหญ่	ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม และมีความสามัคคีในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นเป็นบางส่วน
2. ใฝ่เรียนรู้	ผู้เรียนตั้งใจในการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเหมาะสม ครบถ้วนทุกกิจกรรม	ผู้เรียนตั้งใจในการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเหมาะสม เป็นส่วนใหญ่	ผู้เรียนตั้งใจในการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างเหมาะสมเป็นบางส่วน
3. มุ่งมั่นในการทำงาน	ตั้งใจ เอาใจใส่ และรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามเป้าหมายการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ครบถ้วนทุกกิจกรรม	ตั้งใจ เอาใจใส่ และรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามเป้าหมายการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	ตั้งใจ เอาใจใส่ และรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามเป้าหมายการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมเป็นบางส่วน

เกณฑ์การตัดสิน	
คะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีเยี่ยม
5-6	ดี
1-4	ปรับปรุง

10.5 เกณฑ์การประเมินสมรรถนะสำคัญและทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

หัวข้อการประเมิน	คะแนน		
	ดีมาก (3)	ดี (2)	ผ่าน (1)
1. ความสามารถในการสื่อสาร	นักเรียนใช้ภาษาในการสื่อสาร ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ และนำเสนอผลงานได้ ถูกต้อง เหมาะสม และครบถ้วน	นักเรียนใช้ภาษาในการสื่อสาร ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ และนำเสนอผลงานได้ ถูกต้อง เหมาะสม	นักเรียนใช้ภาษาในการสื่อสาร ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ และนำเสนอผลงานได้ ไม่ครบถ้วน
2. ความสามารถในการคิด	นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ มีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่ การนำเสนอองค์ความรู้ และผลงานได้อย่างหลากหลายและ เหมาะสม	นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ มีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การนำเสนอองค์ความรู้ และผลงานได้อย่างเหมาะสม	นักเรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ มีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การนำเสนอองค์ความรู้ และผลงาน
3. ทักษะในการอ่าน	นักเรียนสามารถอ่านทำความเข้าใจ เนื้อหา และตอบคำถามในบทอ่านได้ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ทั้งหมด	นักเรียนสามารถอ่านทำความเข้าใจ เนื้อหา และตอบคำถามในบทอ่านได้ ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	นักเรียนสามารถอ่านทำความเข้าใจ เนื้อหา และตอบคำถามในบทอ่านได้ ถูกต้องเป็นบางส่วน
4. ทักษะในการเขียน	นักเรียนสามารถเขียนสื่อสารในผลงาน ได้ถูกต้อง เหมาะสม ครบถ้วน เป็นระเบียบอ่านง่ายทั้งหมด	นักเรียนสามารถเขียนสื่อสารใน ผลงานได้ถูกต้อง เหมาะสม ครบถ้วน เป็นส่วนใหญ่	นักเรียนสามารถเขียนสื่อสารในผลงาน ได้ถูกต้อง เหมาะสม ครบถ้วนเป็น บางส่วน
5. ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ	นักเรียนมีกระบวนการทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม มีความสัมพันธ์อันดี ระหว่างสมาชิก มีความสามัคคีตลอด การปฏิบัติกิจกรรม	นักเรียนมีกระบวนการทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่มได้ดี มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิก	นักเรียนมีกระบวนการทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่มได้

เกณฑ์การตัดสิน	
คะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	ดีเยี่ยม
10-11	ดี
8-9	ผ่าน
1-7	ไม่ผ่าน

บันทึกหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ 1 ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสิ่งที่เรียนและเข้าใจบทเรียน

1. ผลการจัดการเรียนรู้

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้น ผู้เรียนสำเร็จในการอ่านจับใจความพบว่า นักเรียนสามารถเข้าถึงสิ่งที่เรียนและเข้าใจบทเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งประเมินได้จากผลการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่นักเรียนได้ปฏิบัติในคาบเรียนนี้ โดยนักเรียนสามารถอธิบายหลักการขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้นๆ ได้อยู่ในระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100 นักเรียนสามารถนำองค์ความรู้ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ชั้นๆ ไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาการอ่านจับใจความในสถานการณ์ต่างๆ ที่ครูกำหนดในแบบฝึกหัดและแบบทดสอบได้ถูกต้อง ร้อยละ 100 และนักเรียนสามารถบอกประโยชน์/ข้อดี และแนวทางการนำเทคนิคบันได 6 ชั้นๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อยู่ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนสามารถเข้าถึงสิ่งที่เรียนและเข้าใจบทเรียนได้เป็นอย่างดี

2. ปัญหา/อุปสรรค

นักเรียนบางคนยังไม่เข้าใจในแนวทางปฏิบัติและขาดความมั่นใจในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้บางขั้นตอน เช่น ขยายความรู้(Elaborate) เมื่อครูให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกหัด ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะต้องคิดคำตอบและเขียนลงในใบบันทึกกิจกรรมฯ ของตนเองให้แล้วเสร็จก่อนจึงจะไปคุยปรึกษาหารือเพื่อแลกเปลี่ยนคำตอบกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้ได้คำตอบที่ดีที่สุดเป็นผลงานของกลุ่ม แต่จะสังเกตเห็นว่า นักเรียนบางส่วนไม่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ครูกำหนดทั้งหมด และในขั้นประเมินผล (Evaluate) ที่ครูให้นักเรียนแต่ละคนคิดและเขียนคำตอบของตนเองก่อนแล้วจึงปรึกษากันในกลุ่มก็เช่นเดียวกัน จะสังเกตเห็นว่า นักเรียนมักจะปรึกษากับเพื่อนที่นั่งข้างกันในกลุ่มทันที ไม่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่ครูกำหนดทั้งหมด ซึ่งสาเหตุอาจจะมาจากการขาดความมั่นใจในการปฏิบัติกิจกรรม และความกังวลด้านผลลัพธ์ของคำตอบ (กลัวคำตอบไม่ถูกต้อง)

3. แนวทางแก้ไข

ครูพูดอธิบายย้ำถึงขั้นตอนการปฏิบัติซ้ำหลายครั้ง เพื่อให้ให้นักเรียนปฏิบัติตามกรอบที่ครูกำหนด เพื่อให้ให้นักเรียนแต่ละคนได้พัฒนาทักษะการอ่าน การคิด และเกิดสมรรถนะด้านการอ่านและการเขียน ตลอดจนเดินสังเกตตามโต๊ะของแต่ละกลุ่ม เพื่อให้การช่วยเหลือ เสริมแรง และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละขั้นตอน และอธิบายแนวทางการปฏิบัติเพิ่มเติมให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและมั่นใจในการปฏิบัติกิจกรรม จนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้สำเร็จ โดยไม่ต้องกังวลถึงผลลัพธ์ถูกผิด แต่ให้ตระหนักถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นกับตนเองเป็นสำคัญ

4. ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อตัวผู้เรียน

นักเรียนเกิดความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละช่วง เกิดความตระหนักรู้และสามารถปฏิบัติกิจกรรมที่ครูมอบหมายได้ถูกต้องตามขั้นตอน และสำเร็จตามเวลาที่กำหนด

ตัวชี้วัดที่ 2 ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิมกับการเรียนรู้ใหม่

1. ผลการจัดการเรียนรู้

นักเรียนสามารถนำความรู้เดิม เรื่อง เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความ ที่ได้เรียนไปในคาบเรียนก่อนหน้ามาทบทวนความรู้เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมความรู้ ก่อนนำเข้าสู่ขั้นขยายความรู้ (Elaborate) โดยครูอธิบายความรู้เรื่องการเขียนย่อหน้าและการวางประโยคใจความสำคัญในย่อหน้าเพิ่มเติม เพื่อเป็นการขยายความรู้ให้นักเรียน ให้นักเรียนสามารถสืบเสาะหาประโยคใจความสำคัญในย่อหน้าได้ง่ายขึ้น และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนแต่ละคนได้นำประสบการณ์เดิมที่ได้จากขั้นที่ 1 สำรวจค้นหา (Explore) และผ่านการอภิปรายและลงข้อสรุป (Explain) ในขั้นที่ 2 และความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นในคาบเรียนนี้มาขยายความรู้ความเข้าใจด้วยการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่ด้วยตนเอง คือ ทำแบบฝึกหัด เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความ และทำซ้ำด้วยการทำแบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นๆ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความเชี่ยวชาญในการนำองค์ความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ที่หลากหลาย และเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนและคงทน

2. ปัญหาอุปสรรค

นักเรียนส่วนใหญ่ยังแสดงกระบวนการใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ ได้ไม่ครบทุกขั้นตอน สังเกตได้จากร่องรอยหลักฐานการใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นๆ ที่ปรากฏในแบบฝึกหัด เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นๆ ในบางขั้นตอนนักเรียนยังปฏิบัติไม่ถูกต้อง เช่น ในบันไดขั้นที่ 2 ทาคำสำคัญ นักเรียนบางคนยังใช้ปากกาไฮไลท์สีเดียวกันในการขีดคำสำคัญในแต่ละย่อหน้า ซึ่งทำให้เกิดการสับสน และนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยใช้เทคนิคบันไดขั้นที่ 4 การเติมคำเชื่อมเพื่อตัดส่วนขยาย เป็นต้น

3. แนวทางแก้ไข

ครูคอยพูดเตือนนักเรียนให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักการ และหมั่นเดินสังเกตการทำงานของนักเรียนไปตามกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้คำแนะนำเพิ่มเติมเป็นรายบุคคลเพื่อให้นักเรียนเห็นถึงข้อผิดพลาดของตนเองและเห็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนางานของตนเองไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำ จนเกิดเป็นความเข้าใจที่ถูกต้อง และพูดย้ำซ้ำทวนในประเด็นที่หลายคนในห้องผิดพลาดเหมือนกัน เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้ระมัดระวัง และแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุดในครั้งต่อไป

4. ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลดีต่อตัวผู้เรียน

นักเรียนเห็นถึงข้อผิดพลาดของตนเองและเห็นแนวทางแก้ไขปรับปรุงข้อผิดพลาดให้ถูกต้องทั้งแบบรายบุคคลรายกลุ่ม และภาพรวมของห้องเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจแนวทางการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นๆ อย่างชัดเจนถ่องแท้ จนสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ เพื่อแก้ไขปัญหาคำอ่านจับใจความสำคัญของตนเองในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดที่ 3 ผู้เรียนได้สร้างความรู้เอง หรือได้สร้างประสบการณ์ใหม่จากการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

นักเรียนแต่ละคนได้สร้างองค์ความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการ

อ่านจับใจความด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการอ่านที่หลากหลาย ทั้งจากการทำแบบฝึกหัด การทำแบบทดสอบในบริบทที่แตกต่างกัน และได้สร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (แลกเปลี่ยนคำตอบ) จากเพื่อนในกลุ่ม และเพื่อนร่วมชั้นเรียน รวมทั้งฟังคำอธิบายเพิ่มเติมจากครู เป็นการเติมเต็มความรู้และประสบการณ์เรียนรู้ที่มีความหมายให้แก่ นักเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ความรู้ที่หลากหลาย ได้เห็นมุมมองที่แตกต่าง อันจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะด้านการคิดของนักเรียนในสถานการณ์อื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

2. ปัญหาอุปสรรค

นักเรียนบางคนยังสับสน และไม่ค่อยเข้าใจเทคนิคเทคนิคขั้นใด 6 ชั้น สู้อความสำเร็จในการอ่านจับใจความบางขั้นตอน เช่น บันไดขั้นที่ 2 หากสำคัญ นักเรียนบางคนขีดคำสำคัญโดยใช้ปากกาสีเดียวกันทุกคำ ซึ่งทำให้ครูผู้สอนเกิดความสับสนว่านักเรียนเข้าใจหลักการหรือไม่ หรือที่ใช้ปากกาสีเดียวกันในการหาคำสำคัญเพราะนักเรียนไม่มีปากกาสีอื่น บันไดขั้นที่ 3 ตัดส่วนขยาย นักเรียนส่วนใหญ่ขีดตัดส่วนได้ถูกต้อง แต่ไม่ได้นำมาเขียนเป็นคำตอบในแบบฝึกหัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนตั้งข้อกำหนดไม่ชัดเจน คือ ไม่ได้ระบุว่าให้ยกตัวอย่างอย่างน้อยก็ข้อความ และในบันไดขั้นที่ 4 เดิมคำเชื่อมเพื่อตัดส่วนขยาย นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้แสดงร่องรอยการใช้บันไดขั้นนี้ในการหาคำตอบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนได้คำตอบโดยการใช่เทคนิคขั้นได้ขั้นอื่น ๆ แล้ว

3. แนวทางแก้ไข

ครูตรวจประเมินให้คะแนนในบันทึกกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคขั้นใด 6 ชั้นๆ และแบบฝึกหัด เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคขั้นใด 6 ชั้นๆ และให้ผลป้อนกลับเป็นรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนได้ทราบข้อบกพร่องผิดพลาดของตนเอง จะได้แก้ไขและพัฒนาตนเองเพื่อให้มีความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งจะนำไปสู่การนำความรู้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคตต่อไป อนึ่งข้อสังเกตเกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการใช้เทคนิคขั้นใดขั้นที่ 2, 3 และ 4 ครูผู้สอนได้ไปติดตามสอบถามเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจนในคาบเรียนต่อไป

4. ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลดีที่ต่อตัวผู้เรียน

ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง และสามารถนำข้อผิดพลาดจากการทำแบบฝึกหัด บทอ่านเรื่องที่ 1 ไปเป็นบทเรียนกระตุ้นเตือนตัวเองให้ระมัดระวังและทำแบบประเมินการอ่านขั้นสูง และแบบทดสอบหลังเรียน ตลอดจนบทอ่านอื่น ๆ ที่นักเรียนจะได้เจอในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

ตัวชี้วัดที่ 4 ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นเสริมแรงและจูงใจในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอทั้งจากการที่ครูให้คำชมและเสียงปรบมือชื่นชมจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน เมื่อตอบคำถามได้ถูกต้องหรือมีส่วนร่วมในการตอบคำถามในชั้นเรียน นอกจากนี้เมื่อครูเห็นว่านักเรียนไม่ทราบคำตอบของข้อคำถาม ครูก็พยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดด้วยการแนะนำ บอกใบ้ให้นักเรียนมีกำลังใจในการคิดหาคำตอบ

จนประสบผลสำเร็จ และหากนักเรียนมีข้อสงสัยหรือไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมส่วนใดส่วนหนึ่งได้ ครูก็จะเข้าไปให้การช่วยเหลือ แนะนำ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จนสามารถปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ได้สำเร็จ

2. ปัญหาอุปสรรค

นักเรียนบางส่วนยังมีความรู้สึกไม่ค่อยมั่นใจในการตอบคำถาม เพราะกลัวตอบผิด จึงตอบคำถามแบบเบา ๆ หรือบางคนไม่กล้าที่จะตอบคำถาม หรือร่วมแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนเท่าที่ควร

3. แนวทางแก้ไข

ครูพยายามสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลายให้นักเรียนเกิดความสบายใจ มั่นใจที่จะตอบคำถามตามความคิดของตนเอง และพยายามเชิญชวน กระตุ้นให้นักเรียนช่วยกันคิดและตอบคำถามร่วมกัน โดยไม่ได้คำนึงถึงความถูกต้องเป็นหลัก แต่มุ่งที่จะให้นักเรียนทุกคนกล้าแสดงออกทางความคิด และให้คำชมเชยและปรบมือชื่นชม เมื่อนักเรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความตั้งใจ

4. ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลดีต่อตัวผู้เรียน

นักเรียนเกิดความกล้าและมั่นใจที่จะตอบคำถามหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนมากขึ้น เมื่อครูจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลายและเป็นมิตร นักเรียนสามารถสอบถาม พูดคุยปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในกลุ่ม และเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม

ตัวชี้วัดที่ 5 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญจากการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญจากการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความ จากการลงมือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองผ่านการทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบด้วยตนเอง อีกทั้งได้ร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับสมาชิกในกลุ่ม เพื่อนร่วมชั้นเรียน และครู ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (5Es) ซึ่งจากการตรวจหลักฐานร่องรอยการเรียนรู้ (แบบฝึกหัดและแบบทดสอบ) ของนักเรียนแต่ละคนพบว่า นักเรียนมีคะแนนประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับดีเยี่ยม และคะแนนเฉลี่ยประเมินผลงานของกลุ่มของนักเรียนก็อยู่ในระดับดีเยี่ยม ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถพัฒนาความรู้ไปสู่ความเชี่ยวชาญได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติผ่านกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งแบบเดี่ยวรายบุคคลและแบบกลุ่มร่วมมือที่ครูออกแบบการเรียนรู้ไว้เพื่อให้ให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกันเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นกัลยาณมิตร

2. ปัญหาอุปสรรค

การตรวจแบบฝึกหัด เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความพบว่า มีนักเรียนจำนวน 4 คน ที่มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ครูกำหนดไว้คือ ได้คะแนนประเมินคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนยังไม่ค่อยเข้าใจหลักการนำเทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหการอ่านจับใจความสำคัญ

3. แนวทางแก้ไข

ครูเฉลยแบบฝึกหัดฯ และแบบทดสอบฯ แบบให้ผลป้อนกลับทันที เพื่อให้ให้นักเรียนแต่ละคนได้ทราบผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในการนำความรู้ เรื่องเทคนิคบันได 6 สู่มุ่งความสำเร็จในการอ่านจับใจความไปประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหา การอ่านจับใจความในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ครูกำหนด และตรวจประเมินผลงานกลุ่ม และงานเดี่ยวของนักเรียน (ใบบันทึกกิจกรรมฯ และแบบฝึกหัดฯ) ของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบผลป้อนกลับเป็นรายบุคคล และหากข้อใดที่นักเรียนผิดซ้ำกัน หลายคนครูก็นำข้อผิดพลาดไปอธิบายเพิ่มเติมในชั้นเรียนในคาบเรียนต่อไป เพื่อให้ให้นักเรียนแต่ละคนได้ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนเอง ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ตลอดจนเห็นแนวทางการนำความรู้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ใหม่ได้อย่างถูกต้อง

4. ผลการแก้ไขปัญหาลักษณะที่พึงประสงค์ที่คาดหวังนักเรียน

นักเรียนทุกคนเกิดความรู้ความเข้าใจ และสามารถอธิบายวิธีการหรือหลักการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค บันได 6 ขั้นฯ ได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนสามารถนำองค์ความรู้เรื่องเทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาการอ่านจับใจความ สำคัญในบทอ่านอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และมีคะแนนประเมินการอ่านขั้นสูงและคะแนนทดสอบหลังเรียนเป็นไปตาม เกณฑ์ที่ครูกำหนด

ตัวชี้วัดที่ 6 ผู้เรียนได้รับข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นประเมินผล (Evaluate) นักเรียนทุกคนจะได้รับข้อมูลสะท้อนกลับแบบทันทีจากการทำแบบทดสอบเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่ม พร้อมทั้งได้รับฟัง คำอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการนำเทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ไปใช้แก้ปัญหการอ่านจับใจความใน สถานการณ์ต่าง ๆ และนักเรียนแต่ละคนจะได้รับข้อมูลสะท้อนกลับ จากการตรวจประเมินแบบฝึกหัดฯ และใบบันทึกกิจกรรมฯ เป็นรายบุคคลในเรียนถัดไป เพื่อให้ให้นักเรียนทราบข้อบกพร่องและเห็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองให้ดีขึ้น และเป็นการกระตุ้นเตือนให้นักเรียนได้ระมัดระวังไม่ให้เกิดการผิดพลาดในประเด็นเดิมซ้ำอีกก่อนที่จะทำแบบประเมินการอ่านขั้นสูง และทดสอบหลังเรียนในคาบเรียนหน้า เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการหาคำตอบเพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีต่อไป

2. ปัญหาอุปสรรค

นักเรียนบางคนเขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านยาก ไม่ค่อยเป็นระเบียบ ซึ่งทำให้ครูผู้สอนตรวจประเมินผล ได้ยาก และอาจก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการวัดประเมินผล

3. แนวทางแก้ไข

ครูพยายามเตือนนักเรียนในระหว่างทำกิจกรรมในใบบันทึกกิจกรรมฯ และแบบฝึกหัดฯ ให้เขียนงานด้วยลายมือที่ อ่านง่าย เป็นระเบียบ และเขียนข้อเสนอนะในแบบฝึกหัดเป็นรายบุคคลให้แก่ นักเรียน และเตือนให้นักเรียนตรวจทานการตอบ คำถามให้ครบถ้วนทุกประเด็นทุกข้อ และให้โอกาสนักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม เพื่อพัฒนาปรับปรุง คำตอบของตนเองจนเป็นที่พอใจก่อนที่จะนำส่งครูท้ายคาบเรียน

4. ผลการแก้ไขปัญหาล้างผลลัพท์ที่ดีต่อตัวผู้เรียน

นักเรียนสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเองให้ถูกต้องได้ และเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตรให้แก่ นักเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะคิดหาคำตอบ เพราะสามารถปรึกษาเพื่อนในกลุ่มได้ และเป็นการกระตุ้นเตือน นักเรียนให้เกิดความระมัดระวังในการหาคำตอบในบทอ่านในสถานการณ์อื่น เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีก

ตัวชี้วัดที่ 7 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ในบรรยากาศชั้นเรียนที่เหมาะสม

1. ผลการจัดการเรียนรู้

บรรยากาศในการเรียนรู้เป็นไปอย่างเหมาะสม ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการ เรียนรู้ ทำหน้าที่ในการแนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุน กระตุ้น และส่งเสริมให้นักเรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจะสังเกตได้ว่า ในช่วงต้นคาบเรียนนักเรียนจะไม่ค่อยกล้าที่จะตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็น หรือตอบคำถามแบบไม่ค่อยมั่นใจ แต่เมื่อครูสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายแสดงให้นักเรียนเห็นว่า การตอบผิดถูกไม่ได้เป็นปัญหาหรือเป็นเรื่องที่น่าอาย ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจ และกล้าที่จะมีส่วนร่วมในการตอบคำถามมากขึ้น ซึ่งทำให้บรรยากาศในการเรียนเป็นไปอย่างผ่อนคลายและราบรื่น ทั้งนี้เป็น ผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เพราะการทำกิจกรรมในรูปแบบกลุ่มร่วมมือทำให้นักเรียนอยากที่จะมีส่วนร่วม ในการรับผิดชอบช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ ซึ่งช่วยให้บรรยากาศในการเรียนรู้มีความผ่อนคลาย นักเรียนสามารถพูดคุย ปรึกษา แลกเปลี่ยนกับเพื่อนในกลุ่มได้ตลอด จึงทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ และประสบความสำเร็จในการทำงานมากยิ่งขึ้น

2. ปัญหาอุปสรรค

กิจกรรมการเรียนรู้บางขั้นตอนใช้เวลาค่อนข้างนานในการคิดหาคำตอบ ทำให้นักเรียนรู้สึกเป็นกังวลว่า อาจจะ ไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ทันเวลา หรือตอบคำถามได้ไม่ถูกต้องหรือดีพอ ซึ่งส่งผลให้บรรยากาศในการเรียนรู้ดูเคร่งเครียดไปบ้างในช่วง ต้นคาบเรียน

3. แนวทางแก้ไข

ครูพยายามปรับเวลาให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนตามสถานการณ์จริง และเข้าไปให้ คำแนะนำ และให้การช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตร ผ่อนคลาย จนทำให้นักเรียนรู้สึกมั่นใจว่า นักเรียนสามารถทำกิจกรรมที่ทำหาคำตอบได้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือช่วยเหลือจาก เพื่อนสมาชิกในกลุ่ม และครูผู้สอน

4. ผลการแก้ไขปัญหาล้างผลลัพท์ที่ดีต่อตัวผู้เรียน

นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ ผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรม ครบทุกขั้นตอนด้วยตนเอง ภายใต้บรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ โดยอาศัยความร่วมมือช่วยเหลือจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม และมีครูคอยดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนจนสามารถทำงานได้สำเร็จตามที่กำหนด

ตัวชี้วัดที่ 8 ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้และมีการเรียนรู้แบบนำตัวเอง

1. ผลการจัดการเรียนรู้

นักเรียนสามารถกำกับการเรียนรู้และมีการเรียนรู้แบบนำตัวเอง สังเกตได้จากการที่นักเรียนแต่ละคนสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูมอบหมายให้ได้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการเรียนรู้แบบนำตนเอง มีความมุ่งมั่นตั้งใจ เอาใจใส่ในการทำกิจกรรมแต่ละขั้นตอน และสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ปัญหาอุปสรรค

นักเรียนบางคนไม่สามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ตลอด เช่น ในขณะที่ครูให้ทำแบบฝึกหัดๆ ของตนเอง หรือทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนบางคนก็พูดเยอะ หรือหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนเป็นครั้งคราว เช่น เปิดดูสิ่งที่สนใจในเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (ไอแพด) ของตนเองที่ครูให้นำมาใช้ในการเรียน เป็นต้น

3. แนวทางแก้ไข

ครูเข้าไปเตือนเพื่อให้นักเรียนหยุดทำพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการทำกิจกรรมในชั้นเรียน และเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อให้นักเรียนสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูมอบหมายให้เสร็จเรียบร้อยตามระยะเวลาที่ครูกำหนด

4. ผลการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลลัพธ์ที่ดีต่อตัวผู้เรียน

นักเรียนสามารถกำกับตนเองให้รับผิดชอบทำงานที่ครูมอบหมายจนสำเร็จภายในระยะเวลาที่ครูกำหนดได้ และเกิดความภาคภูมิใจในตนเองที่สามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้

ลงชื่อ.....

(นางสาววิลาวัลย์ วงศ์ทิพย์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

วันที่ ...10... เดือน ..กันยายน..... พ.ศ. 2568...

ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

จัดการเรียนรู้อัตนศึกษาต้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการสอนหน้าตากรรมาเพื่อจัดการเรียนรู้อัตนศึกษาได้ประสบผลสำเร็จ ผลลัพธ์ผู้เรียนผ่านเกณฑ์บรรลุตามจุดประสงค์

ลงชื่อ..... มิเชลิสตา

(นางสามมิเชลิสตา ศรีนอก)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

วันที่ 15 เดือน กันยายน พ.ศ. 2568

ความคิดเห็นรองผู้อำนวยการ กลุ่มบริหารวิชาการ

รูปแบบหรือกิจกรรมการสอน มีต่อมนำส่งให้ กระทั่งให้นักเรียนทำตัวของเขาออกทำไปทั่วภาคเรียนต่อไปและไม่ได้ดูบทเรียนที่ตนเองได้ไปสอนต่อหน้าครู หรือลดทอนกับบทเรียนที่สอนในภาคเรียนต่อไป มีสื่อการเรียนที่เอื้อให้นักเรียนเกิดความคิดได้ไว

ลงชื่อ.....

(นายยศศวรรธน์ เลิศกิตติภักดิ์)

รองผู้อำนวยการ กลุ่มบริหารวิชาการ

วันที่ 16 เดือน กันยายน พ.ศ. 2568

ความคิดเห็นผู้อำนวยการโรงเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ สามารถแก้ไขและพัฒนา - ผู้เรียนในชั้นเรียน จัดประสงค์การเรียนรู้ครบทุกตัวชี้วัด ตามแผนการจัดการเรียนรู้

ลงชื่อ.....

(นางกัญญาพัชญ์ กานต์ภูวนันต์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนดินทรดง (สิงห์ สิงหเสนี)

วันที่ 17 เดือน กันยายน พ.ศ. 2568

ภาคผนวก

แบบบันทึกผลการประเมินใบบันทึกกิจกรรม การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น

รายวิชา ภาษาไทย5 (ท23111) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวม (12 คะแนน)	ระดับคุณภาพ
		ตอนที่ 1 (4 คะแนน)	ตอนที่ 2 (4 คะแนน)	ตอนที่ 3 (4 คะแนน)		
1	ด.ช.กันต์ภูษิสส์ โพธิ์ทอง	4	4	3	11	ดีเยี่ยม
2	ด.ช.โกเมศ สมิตะโยธิน	3	4	2	9	ดี
3	ด.ช.จิรายุ เคนนุปลา	4	3	2	9	ดี
4	ด.ช.ทินภัทร ตั้งกิตติพันธ์	4	4	3	11	ดีเยี่ยม
5	ด.ช.ธนกฤต แสนแก้ว	4	4	3	11	ดีเยี่ยม
6	ด.ช.ธนพัทธ์ ศรีพงษ์ศิลป์	3	4	1	8	ดี
7	ด.ช.ปฐมพี นาวงค์	4	4	2	10	ดีเยี่ยม
8	ด.ช.พงศวัชร วรรณสัมพันธ์	3	4	2	9	ดี
9	ด.ช.พีรวัส รัตนกาล	4	4	2	10	ดีเยี่ยม
10	ด.ช.ภัทรธร อินทร์ฐานะ	4	4	4	12	ดีเยี่ยม
11	ด.ช.ภัทรภัทร พบคูทอง	4	4	3	11	ดีเยี่ยม
12	ด.ช.รฐนนท์ กาละ	4	2	3	9	ดี
13	ด.ช.สิริภาพ อรรถกิจบัญชา	4	4	3	11	ดีเยี่ยม
14	ด.ช.อนวินทร์ วงศ์ไชยา	3	4	2	9	ดี
15	ด.ช.ฮาซิม อามีน	4	4	3	11	ดีเยี่ยม
16	ด.ญ.กฤตพร สุดคล้าย	4	4	2	10	ดีเยี่ยม
17	ด.ญ.กฤตติยา สวางนวงษ์	4	3	3	10	ดีเยี่ยม
18	ด.ญ.เจนมาษฐ์ จรเทศ	3	4	4	11	ดีเยี่ยม
19	ด.ญ.โชติกา เหล่าบุศณันันต์	4	3	3	10	ดีเยี่ยม
20	ด.ญ.ณัฐธิดา จิรศานต์ชัย	4	3	4	11	ดีเยี่ยม
21	ด.ญ.ณิชาภัทร สัจข์ชุม (ลาป่วย)	-	-	-	-	-
22	ด.ญ.ณิญาภัทร ศรีใจ	4	4	3	11	ดีเยี่ยม

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาววิลาวัลย์ วงศ์ทิพย์)

แบบบันทึกผลการประเมินใบบันทึกกิจกรรม การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ (ต่อ)

รายวิชา ภาษาไทย5 (ท23111) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวม	ระดับคุณภาพ
		ตอนที่ 1	ตอนที่ 2	ตอนที่ 3		
23	ด.ญ.ธิญารีย์ ขวัญสิริเวช	4	4	2	10	ดีเยี่ยม
24	ด.ญ.นพพร ชาน	3	4	4	11	ดีเยี่ยม
25	ด.ญ.บุญยานุช ศรีรัตน์	3	3	3	9	ดีเยี่ยม
26	ด.ญ.ปทิตตา กิตติวรภูมิ	4	3	4	11	ดีเยี่ยม
27	ด.ญ.ปวีริศา รักษาศิริ	4	4	4	12	ดีเยี่ยม
28	ด.ญ.ปวีณ์ลดา ชัยสนิท	3	3	3	9	ดี
29	ด.ญ.พัชรพร ทิวากุลพิสิทธิ์	4	4	3	11	ดีเยี่ยม
30	ด.ญ.พัทธนันท์ รอรัง	4	4	4	12	ดีเยี่ยม
31	ด.ญ.พิมณัฐฐา เทศทิม	4	4	4	12	ดีเยี่ยม
32	ด.ญ.พีชญากรณ์ ไชยมีสุข	4	4	3	11	ดีเยี่ยม
33	ด.ญ.ภัทรานิชฐ์ จิรกีจิวบูลย์	3	4	3	10	ดีเยี่ยม
34	ด.ญ.ภัสสรพรพริมา พุฒิสิริรดา	4	4	3	11	ดีเยี่ยม
35	ด.ญ.วรรณชนาด์ สิงห์เถื่อน	4	4	2	10	ดีเยี่ยม
36	ด.ญ.ปัทมณัฏ์ศิริ สิริประสานชัย	3	4	4	11	ดีเยี่ยม
37	ด.ญ.ศุภสิณี รักศาสตร์	3	4	3	10	ดีเยี่ยม
38	ด.ญ.อรจิรา แก้วกุมาร	4	4	3	11	ดีเยี่ยม
39	ด.ญ.อารีรดา ช่วยนา	4	3	3	10	ดีเยี่ยม
40	ด.ญ.อิมมิตา สัจเจด	4	3	2	9	ดี
คะแนนเฉลี่ย					10.4	ดีเยี่ยม

ลงชื่อ..........ผู้สอน

(นางสาววิลาวัลย์ วงศ์ทิพย์)

แบบบันทึกผลการประเมินแบบฝึกหัด เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น

รายวิชา ภาษาไทย5 (ท23111) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวม 12 คะแนน	ระดับคุณภาพ
		ระบุประเด็นเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านได้ถูกต้อง(2)	ระบุคำสำคัญที่ปรากฏใน บทอ่านได้ถูกต้อง(2)	ระบุตัวอย่างข้อความที่เป็น ส่วนขยายได้ถูกต้อง(2)	ระบุใจความสำคัญได้ ถูกต้อง(2)	แสดงร่องรอยการใช้เทคนิค บันได 6 ขั้น(2)	การเขียนสื่อสาร(2)		
1	ด.ช.กันต์ภูษิสต์ โพธิ์ทอง	1	2	1	2	1	1	8	ดี
2	ด.ช.โกเมศ สมิตะโยธิน	1	1	1	2	1	2	8	ดี
3	ด.ช.จิรายุ เคนบุพผา	2	1	0	2	2	1	8	ดี
4	ด.ช.ทินภัทร ตั้งกิตติพันธ์	1	1	1	1	1	1	6	พอใช้
5	ด.ช.ธนภฤต เสมแก้ว	1	1	1	2	2	1	8	ดี
6	ด.ช.ธนพัทธ์ ศรีพงษ์ศิลป์	1	1	1	1	1	1	6	พอใช้
7	ด.ช.ปฐพี นาวงศ์	2	1	1	2	2	1	9	ดี
8	ด.ช.พงศวัชร วรรณสัมพันธ์	2	1	1	2	1	1	8	ดี
9	ด.ช.พีรวัส รัตนกาล	2	1	1	2	1	1	8	ดี
10	ด.ช.ภัทรศร อินทร์ฐานะ	2	2	0	2	2	1	9	ดี
11	ด.ช.ภัทรภัทร พบคูทอง	1	1	1	2	1	1	7	พอใช้
12	ด.ช.รฐนนท์ กาละ	2	2	1	2	2	1	10	ดีเยี่ยม
13	ด.ช.สิริภพ อรรถกิจบัญชา	2	2	0	1	2	1	8	ดี
14	ด.ช.อนวินทร์ วงศ์ไชยา	2	2	2	2	1	2	11	ดีเยี่ยม
15	ด.ช.ฮาซิม อาหมีน	2	2	1	2	1	1	9	ดี
16	ด.ญ.กฤตพร สุดคล้าย	2	1	1	2	2	1	9	ดี
17	ด.ญ.กฤติยา สรวงษ์	2	2	1	2	2	2	11	ดีเยี่ยม
18	ด.ญ.เจนมาธย์ จรเทศ	1	2	1	2	2	2	10	ดีเยี่ยม
19	ด.ญ.โชติกา เหล่าบุศณอนันต์	2	2	1	2	2	2	11	ดีเยี่ยม
20	ด.ญ.ณัฐณิชา จิรศานต์ชัย	2	2	1	2	2	2	11	ดีเยี่ยม

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาววิลาวัลย์ วงศ์ทิพย์)

แบบบันทึกผลการประเมินแบบฝึกหัด เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น (ต่อ)

รายวิชา ภาษาไทย5 (ท23111) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวม 12 คะแนน	ระดับคุณภาพ
		ระบุประเด็นท้ายกับเรื่อง ที่อ่านได้ถูกต้อง(2)	ระบุคำสำคัญที่ปรากฏใน บทอ่านได้ถูกต้อง(2)	ระบุตัวอย่างข้อความที่เป็น ส่วนขยายได้ถูกต้อง(2)	ระบุใจความสำคัญได้ ถูกต้อง(2)	แสดงร่องรอยการใช้เทคนิค บันได 6 ขั้น(2)	การเขียนสื่อสาร(2)		
21	ด.ญ.ณิชาภัทร สัจข์ขุม (ลาป่วย)	-	-	-	-	-	-	-	-
22	ด.ญ.ณิชาภัทร ศรีใจ	2	2	1	1	2	2	10	ดีเยี่ยม
23	ด.ญ.ธัญริย์ ขวัญศิริเวช	2	1	1	1	2	2	9	ดี
24	ด.ญ.นภาพร ชาน	2	1	1	2	2	1	9	ดี
25	ด.ญ.บุณยานุช ศรีรัตน์	2	2	1	2	2	2	11	ดีเยี่ยม
26	ด.ญ.ปัทมา กิตติวรภูมิ	2	1	1	2	2	2	11	ดีเยี่ยม
27	ด.ญ.ปวีศา รักษาศิริ	2	2	1	2	2	2	10	ดีเยี่ยม
28	ด.ญ.ปวีณลดา ชัยสนิท	2	2	1	2	2	2	11	ดีเยี่ยม
29	ด.ญ.พัชรพร ดิวกุลพิสิทธิ์	2	2	1	2	2	2	11	ดีเยี่ยม
30	ด.ญ.พัชรัตน์ รอรุ่ง	2	2	1	2	2	2	11	ดีเยี่ยม
31	ด.ญ.พิมณัฐรา เทศทิม	2	1	1	2	2	1	9	ดี
32	ด.ญ.พีชญาภรณ์ ไชยมีสุข	2	2	1	2	2	2	11	ดีเยี่ยม
33	ด.ญ.ภัทรานิษฐ์ จิรกิจวิบูลย์	2	2	1	1	2	1	9	ดี
34	ด.ญ.ภัสสรพรินา พุฒิสิริรัต	2	2	0	1	2	1	8	ดี
35	ด.ญ.วรรณณัดต์ สิทธิ์เลื่อน	2	1	0	1	2	1	7	พอใช้
36	ด.ญ.ปภัคนกัศร์ สิริประสานชัย	2	2	1	2	2	2	11	ดีเยี่ยม
37	ด.ญ.ศุภสินี รักศาสตร์	2	2	1	2	2	2	11	ดีเยี่ยม
38	ด.ญ.อรจิรา แก้วกุมาร	2	1	1	2	2	2	10	ดีเยี่ยม
39	ด.ญ.อารีรดา ช้วนนา	2	2	1	2	2	1	10	ดีเยี่ยม
40	ด.ญ.อิมิตา สัจจด	2	2	1	1	2	2	10	ดีเยี่ยม
คะแนนเฉลี่ย								9.3	ดี

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางสาววิลาวัลย์ วงศ์ทิพย์)

แบบบันทึกผลการประเมิน ผลงานกลุ่ม เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น
 รายวิชา ภาษาไทย (ท23111) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9

กลุ่มที่	หัวข้อการประเมิน				รวม (16 คะแนน)	ระดับ คุณภาพ
	1. ผลงานถูกต้อง สอดคล้องกับ จุดประสงค์ (4 คะแนน)	2. ผลงานมี ความคิด สร้างสรรค์ (4 คะแนน)	3. ผลงานมีความ เป็นระเบียบเรียบร้อย เสร็จตามเวลาที่ กำหนด (4 คะแนน)	4. ความถูกต้อง แม่นยำในการนำองค์ ความรู้มา ประยุกต์ใช้ (4 คะแนน)		
1	4	4	4	3	15	ดีเยี่ยม
2	4	4	4	4	16	ดีเยี่ยม
3	4	3	4	4	15	ดีเยี่ยม
4	4	4	4	3	15	ดีเยี่ยม
5	4	3	3	4	14	ดีเยี่ยม
6	3	3	3	3	12	ดี
	คะแนนเฉลี่ย				14.5	ดีเยี่ยม

ลงชื่อ..........ผู้สอน
 (นางสาววิลาวัลย์ วงศ์ทิพย์)

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายวิชา ภาษาไทย5 (ท23111)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9 เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คุณลักษณะอันพึงประสงค์									รวม	ระดับคุณภาพ
		1. มีวินัย			2. ใฝ่เรียนรู้			3. มุ่งมั่นในการทำงาน				
		3	2	1	3	2	1	3	2	1		
1	ด.ช.กัณฑ์ภูษิตส์ โพธิ์ทอง	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
2	ด.ช.โกเมศ สมิตะโยธิน	✓				✓		✓			8	ดีเยี่ยม
3	ด.ช.จิรายุ เคนบุปผา	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
4	ด.ช.ทินภัทร ตังกิตติพันธ์		✓			✓		✓			7	ดี
5	ด.ช.ธนภุต เสนแก้ว	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
6	ด.ช.ธนพัศ ตริพงษ์ศิลป์		✓			✓			✓		6	ดีเยี่ยม
7	ด.ช.ปฐพี นาวงศ์	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
8	ด.ช.พงศวัชร วรรณสัมพันธ์		✓			✓		✓			7	ดี
9	ด.ช.พีรวัส รัตนกาล	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
10	ด.ช.ภัทรธร อินทร์ฐานะ	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
11	ด.ช.ภัทรภัทร พบคูทอง		✓			✓		✓			7	ดี
12	ด.ช.รฐนนท์ กาละ	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
13	ด.ช.สิริภพ อรรถกิจบัญชา	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
14	ด.ช.อนวินทร์ วงศ์ไชยา	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
15	ด.ช.ฮาซิม อาหมีน	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
16	ด.ญ.กตพร สุดคล้าย	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
17	ด.ญ.กตติยา สรวงวงษ์	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
18	ด.ญ.เจนนีย์ จรเทศ	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
19	ด.ญ.โชติกา เหล่าบุศณอนันต์	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
20	ด.ญ.ณัฐณิชา จิรศานต์ชัย	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
21	ด.ญ.ณิชาภัทร สังข์ขุ่ม (ลาป่วย)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ลงชื่อ..........ผู้สอน
(นางสาววิลาวัลย์ วงศ์ทิพย์)

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9 เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คุณลักษณะอันพึงประสงค์									รวม	ระดับ คุณภาพ
		1. มีวินัย			2. ใฝ่เรียนรู้			3. มุ่งมั่นในการทำงาน				
		3	2	1	3	2	1	3	2	1		
22	ชญานิญาภัทร ศรีใจ	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
23	ชญธิญารีย์ ขวัญศิริเวช	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
24	ชญนพร ชาน	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
25	ชญบุญญาช ศรีรัตน์	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
26	ชญปทีตทา กิตติวงภูมิ	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
27	ชญปริศา รักษาศิริ	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
28	ชญเป็ณลดา ชัยสนิท	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
29	ชญพัชพร ติวากุลพิสิทธิ์	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
30	ชญพัชรัตน์ รอรั้ง	✓				✓		✓			8	ดีเยี่ยม
31	ชญพิมณัฐชา เทศทิม	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
32	ชญพีชญารณ ไชยมีสุข	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
33	ชญภัทรานันท์ จิรภิวัชกุลย์	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
34	ชญภัสสรพริมา พุฒิสิริธดา	✓				✓		✓			8	ดีเยี่ยม
35	ชญวรรณนาด์ สิงห์เถื่อน	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
36	ชญปณณภัทร์ สิริประสานชัย	✓				✓		✓			8	ดีเยี่ยม
37	ชญศุภสินี รักศาสตร์	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
38	ชญอรจิรา แก้วกุมาร	✓				✓		✓			8	ดีเยี่ยม
39	ชญอารีธดา ช่วยนา	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
40	ชญอิมิตา สัจจด	✓			✓			✓			9	ดีเยี่ยม
คะแนนเฉลี่ย											8.6	ดีเยี่ยม

ลงชื่อ..........ผู้สอน
(นางสาววิลาวัลย์ วงศ์ทิพย์)

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะสำคัญและทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

รายวิชาภาษาไทย 5 (ท23111) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/9 เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได 6 ขั้น

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล	สมรรถนะสำคัญและทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21															รวม 10 คะแนน	ระดับคุณภาพ	
		ความสามารถในการสื่อสาร			ความสามารถในการคิด			ทักษะการอ่าน			ทักษะการเขียน			ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ					
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1	ดช.กันต์ภูษิสส์ โพธิ์ทอง	✓			✓				✓			✓			✓			14	ดีเยี่ยม
2	ดช.โณมศ สมิตะโยธิน	✓			✓				✓			✓			✓			15	ดีเยี่ยม
3	ดช.จิรายุ เคนบุปผา	✓				✓			✓			✓			✓			14	ดีเยี่ยม
4	ดช.ทินภัทร ตั้งกิตติพันธ์	✓				✓				✓		✓			✓			11	ดี
5	ดช.ธนภุต แสนแก้ว	✓			✓				✓			✓			✓			14	ดีเยี่ยม
6	ดช.ธนพัทธ์ ตรีพงษ์ศิลป์		✓			✓				✓		✓				✓		10	ดี
7	ดช.ปฐพี นาวงศ์	✓			✓				✓			✓			✓			14	ดีเยี่ยม
8	ดช.พงศวัชร วรรณสัมพันธ์	✓			✓				✓			✓			✓			14	ดีเยี่ยม
9	ดช.พีรวัสส์ รัตนกาล	✓			✓				✓			✓			✓			14	ดีเยี่ยม
10	ดช.ภัทรธร อินทร์ฐานะ	✓			✓				✓			✓			✓			14	ดีเยี่ยม
11	ดช.ภัทรภัทร พบคูทอง		✓			✓				✓		✓			✓			10	ดี
12	ดช.ธรรณนท์ กาละ	✓			✓				✓			✓			✓			15	ดีเยี่ยม
13	ดช.สิรภาพ อรรถกิจบัญชา	✓			✓				✓			✓			✓			14	ดีเยี่ยม
14	ดช.อนาวินทร์ วงศ์ไชยา	✓			✓				✓			✓			✓			15	ดีเยี่ยม
15	ดช.ฮาซิม ฮามีน	✓			✓				✓			✓			✓			14	ดีเยี่ยม
16	ดญ.กฤตพร สุดคล้าย	✓			✓				✓			✓			✓			14	ดีเยี่ยม

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางสาววิลาวัลย์ วงศ์ทิพย์)

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะสำคัญและทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล	สมรรถนะสำคัญและทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21															รวม 15 คะแนน	ระดับคุณภาพ
		ความสามารถในการสื่อสาร			ความสามารถในการคิด			ทักษะการอ่าน			ทักษะการเขียน			ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ				
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
17	ชญกฤติยา สงวนวงษ์	✓			✓			✓			✓			✓			15	ดีเยี่ยม
18	ชญเจนนีย์ จรเทศ	✓			✓			✓			✓			✓			15	ดีเยี่ยม
19	ชญโชติกา เหล่าบุศณันันต์	✓			✓			✓			✓			✓			15	ดีเยี่ยม
20	ชญณัฐณิชา จิรศานต์ชัย	✓			✓			✓			✓			✓			15	ดีเยี่ยม
21	ชญณิชาภัทร สัจจ์ขุม (ลาป่วย)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	ชญณิญาภัทร ศรีใจ	✓			✓			✓			✓			✓			15	ดีเยี่ยม
23	ชญธิญารีย์ ขวัญศิริเวช	✓			✓			✓			✓			✓			13	ดีเยี่ยม
24	ชญนพร ชาน	✓			✓			✓			✓			✓			12	ดีเยี่ยม
25	ชญบุญญาบุษ ศรีรัตน์	✓			✓			✓			✓			✓			15	ดีเยี่ยม
26	ชญเบญจมาภรณ์ กิตติธรรมิ	✓			✓			✓			✓			✓			15	ดีเยี่ยม
27	ชญปวีศา รักษาศิริ	✓			✓			✓			✓			✓			15	ดีเยี่ยม
28	ชญเบญจมาภรณ์ ชัยสนิท	✓			✓			✓			✓			✓			15	ดีเยี่ยม
29	ชญพัชรร ติวากุลพิสิทธิ์	✓			✓			✓			✓			✓			15	ดีเยี่ยม
30	ชญพัชชนันท์ รอรุ่ง	✓			✓			✓			✓			✓			15	ดีเยี่ยม
31	ชญพิมณัฐฐา เทศทิม	✓			✓			✓			✓			✓			14	ดีเยี่ยม
32	ชญพิชญภรณ์ ไชยมีสุข	✓			✓			✓			✓			✓			14	ดีเยี่ยม
33	ชญภัทรานิชฐ์ จิรกิจวิบูลย์	✓			✓			✓			✓			✓			13	ดีเยี่ยม

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาววิลาวัลย์ วงศ์ทิพย์)

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะสำคัญและทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	ชื่อ - สกุล	สมรรถนะสำคัญและทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21															รวม 15 คะแนน	ระดับคุณภาพ
		ความสามารถในการสื่อสาร			ความสามารถในการคิด			ทักษะการอ่าน			ทักษะการเขียน			ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ				
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
34	คุณภัทสรพรพริมา พุฒิสิริจรดา	✓				✓			✓		✓				✓		13	ดีเยี่ยม
35	คุณวรรณชนัดต์ สิทธิ์เถื่อน		✓			✓				✓		✓			✓		10	ดีเยี่ยม
36	คุณปิ่นณภัทร์ สิริประสานชัย	✓				✓			✓			✓			✓		15	ดีเยี่ยม
37	คุณศุภาสินี รักศาสตร์	✓				✓			✓			✓			✓		14	ดีเยี่ยม
38	คุณอรจิรา แก้วกุมาร	✓				✓			✓			✓			✓		14	ดีเยี่ยม
39	คุณอรวิระดา ช่วยนา	✓				✓			✓			✓			✓		15	ดีเยี่ยม
40	คุณอินมิตา สัจจด		✓			✓			✓			✓			✓		14	ดีเยี่ยม
		คะแนนเฉลี่ย															13.93	ดีเยี่ยม

ลงชื่อ..........ผู้สอน
(นางสาววิลาวัลย์ วงศ์ทิพย์)

สื่อการเรียนรู้ power point

“เทคนิคบันได 6 ชั้น สู่ความสำเร็จในการอ่านจับใจความสำคัญ”
 เสกสันต์ ผลวิริยะ สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1. อ่านเรื่องให้จบ
 - ตั้งคำถาม 5W1H (who, what, where, when, why, how)
 - สื่อความหมายครบถ้วน
2. ค้นพบคำสำคัญ
 - คำที่เชื่อมเหมือนกัน ความหมายเหมือนกัน ปรากฏซ้ำๆ ในย่อหน้า
 - คำที่เขียนต่างกัน ความหมายเหมือนกัน ปรากฏซ้ำๆ ในย่อหน้า
3. บันทึกย่อหน้า
 - หน้า “กล่าวคือ” กับไว้ หลัง “กล่าวคือ” คัดตั้ง
 - หน้า “เพราะ” กับไว้ หลัง “เพราะ” คัดตั้ง
 - ประโยคในมี “จึง” “ดังนั้น” กับประโยคต้นไว้
 - หน้า “เช่น” กับไว้ หลัง “เช่น” คัดตั้ง
 - คำตั้ง + คำเชื่อมแสดงการเปรียบเทียบ + ตัวอย่าง *หน้านำด้วยเครื่องหมายตอบ คำตอบอยู่ที่ตัวตั้ง
4. เริ่มคำเชื่อมที่หายไป
 - เดิมคำเชื่อม กล่าวคือ, เช่น, จึง (ดังนั้น), เพราะ
5. สังเกตไว้คำชัดแจ้ง
 - หลัง “หาก, แต่, ทว่า” สนใจเป็นพิเศษ
6. พึงนึกเพลงได้ทุกย่อหน้า

ย่อหน้า/อนุเจต (paragraph)

= ข้อความหรือกลุ่มประโยคที่แสดงความคิดสำคัญเพียงอย่างเดียว และเป็นส่วนของงานเขียนเรื่องเรื่องหนึ่ง

ย่อหน้า = ใจความสำคัญ + ส่วนขยาย

ใจความ/ใจความสำคัญ/ใจความหลัก (main idea)

ตำแหน่งประโยคใจความสำคัญ (locations of topic sentences)

1. ต้นย่อหน้า (at the beginning of the paragraph)
2. กลางย่อหน้า (in the middle of the paragraph)
3. ท้ายย่อหน้า (at the end of the paragraph)
4. ต้นและท้ายย่อหน้า (at the beginning and the end of the paragraph)

(ดูหนังสือเรียนประกอบหน้าที่ ๒๐-๒๑)

ใจความ/ใจความสำคัญ/ใจความหลัก (main idea)

๑. ต้นย่อหน้า (at the beginning of the paragraph)

ฉันชอบกินไข่เจียว แม้จะมีอาหารอีกมากที่ใช้ไข่เป็นวัตถุดิบหลัก เช่น ไข่ดาว ไข่คน ไข่ต้ม ไข่ตุ๋น ไข่ลวก ฯลฯ เพราะไข่เจียวมีกลิ่นหอมชวนใจ มีสีอำพันยั่วตา และมีรสสัมผัสกรอบนุ่มละมุนลิ้น

ใจความ/ใจความสำคัญ/ใจความหลัก (main idea)

๒. กลางย่อหน้า (in the middle of the paragraph)

แม้จะมีอาหารอีกมากที่ใช้ไข่เป็นวัตถุดิบหลัก เช่น ไข่ดาว ไข่คน ไข่ต้ม ไข่ตุ๋น ไข่ลวก ฯลฯ แต่ฉันชอบกินไข่เจียว เพราะไข่เจียวมีกลิ่นหอมชวนใจ มีสีอำพันยั่วตา และมีรสสัมผัสกรอบนุ่มละมุนลิ้น

***ระวัง ! ประโยคนำ (introductory sentence)**

ใจความ/ใจความสำคัญ/ใจความหลัก (main idea)

๓. ท้ายย่อหน้า (at the end of the paragraph)

แม้จะมีอาหารอีกมากที่ใช้ไข่เป็นวัตถุดิบหลัก เช่น ไข่ดาว ไข่คน ไข่ต้ม ไข่ตุ๋น ไข่ลวก ฯลฯ แต่เพราะไข่เจียวมีกลิ่นหอมชวนใจ มีสีอำพันยั่วตา และมีรสสัมผัสกรอบนุ่มละมุนลิ้น ฉันจึงชอบกินไข่เจียว

สื่อการเรียนรู้ power point (ต่อ)

ท่าแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

๑. สาระสำคัญของข้อความต่อไปนี้อยู่ที่ส่วนใด

๑) วัดในมุมมองของมองไม่ใช่เพียงสถานที่ที่ใช้ประกอบศาสนพิธี/ ๒) ไม่ใช่เพียงที่พระอยู่ ไม่ใช่เพียงที่ใช้นิเวศ/ ๓) แต่วัดคือศูนย์รวมจิตใจ และเป็นสถานที่บอกถึงความเชื่อ ความศรัทธา ความสงบ/ ๔) วัดเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน/ ๕) เป็นสถานที่ต้อนรับแขกอย่างอบอุ่น

- ก. ส่วนที่ ๑ และ ๒
- ข. ส่วนที่ ๒ และ ๓
- ค. ส่วนที่ ๓ และ ๔
- ง. ส่วนที่ ๔ และ ๕
- จ. ส่วนที่ ๑ และ ๕

ท่าแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

๒. ข้อใดเป็นประเด็นสำคัญของข้อความต่อไปนี้

ฝ่ายละอุนน้ำแม้จะไม่ใช้สี ก่อสร้างที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาในพื้นที่เมืองหรือน้ำท่วมในปริมาณมหาศาล แต่ก็ช่วยละอุนน้ำไม่ให้ไหลเร็วเกินไปเพื่อป้องกันน้ำท่วม พื้นที่ปลายน้ำ ฝ่ายจะช่วยเหลือกันน้ำให้พื้นที่มีความชุ่มชื้นได้มาก เป็นแหล่งสำรองน้ำในหน้าแล้งได้ด้วย การสร้างมีได้ ขึ้นอยู่กับยุค จากบ้านที่ช่วยกันสร้างได้ อีกทั้งไม่ต้องตัดต้นไม้ในพื้นที่ที่จะสร้าง

- ก. วิธีใช้ฝ่ายแก้ปัญหาที่ท่วม
- ข. ประโยชน์ของฝ่ายละอุนน้ำ
- ค. การแก้ปัญหาที่ท่วมและภัยแล้ง
- ง. ฝ่ายละอุนน้ำกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ
- จ. ความร่วมมือในการแก้ปัญหาของชุมชน

ท่าแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

๒. ข้อใดเป็นประเด็นสำคัญของข้อความต่อไปนี้

ฝ่ายละอุนน้ำแม้จะไม่ใช้สี ก่อสร้างที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาที่ท่วมในเมืองหรือน้ำท่วมในปริมาณมหาศาล แต่ก็ช่วยละอุนน้ำไม่ให้ไหลเร็วเกินไปเพื่อป้องกันน้ำท่วม พื้นที่ปลายน้ำ ฝ่ายจะช่วยเหลือกันน้ำให้พื้นที่มีความชุ่มชื้นได้มาก เป็นแหล่งสำรองน้ำในหน้าแล้งได้ด้วย การสร้างมีได้ ขึ้นอยู่กับยุค จากบ้านที่ช่วยกันสร้างได้ อีกทั้งไม่ต้องตัดต้นไม้ในพื้นที่ที่จะสร้าง

- ก. วิธีใช้ฝ่ายแก้ปัญหาที่ท่วม
- ข. ประโยชน์ของฝ่ายละอุนน้ำ
- ค. การแก้ปัญหาที่ท่วมและภัยแล้ง
- ง. ฝ่ายละอุนน้ำกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ
- จ. ความร่วมมือในการแก้ปัญหาของชุมชน

ท่าแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

๓. ข้อความต่อไปนี้มีความสำคัญอยู่ที่ส่วนใด

๑) การกินข้าวสาลีซึ่งมีราคาถูกกว่ากับลูบอร์รี่ซึ่งมีราคาแพง/ ๒) ข้าวสาลีสูงเป็นข้าวสายพันธ์ที่มีสารต้านอนุมูลอิสระมากกว่ากับลูบอร์รี่ที่ปริมาณเท่ากัน/ ๓) มีน้ำตาลน้อยกว่า มีใยอาหารและวิตามินมากกว่า/ ๔) นักวิจัยแนะนำให้ใช้ข้าวสาลีในการเสริมสุขภาพแทนลูบอร์รี่/ ๕) เพื่อช่วยป้องกันโรคและเร่งความเสื่อมต่อสุขภาพและอัลไซเมอร์

- ก. ส่วนที่ ๑
- ข. ส่วนที่ ๒
- ค. ส่วนที่ ๓
- ง. ส่วนที่ ๔
- จ. ส่วนที่ ๕

ท่าแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

๓. ข้อความต่อไปนี้มีความสำคัญอยู่ที่ส่วนใด

๑) การกินข้าวสาลีซึ่งมีราคาถูกกว่ากับลูบอร์รี่ซึ่งมีราคาแพง/ ๒) ข้าวสาลีสูงเป็นข้าวสายพันธ์ที่มีสารต้านอนุมูลอิสระมากกว่ากับลูบอร์รี่ที่ปริมาณเท่ากัน/ ๓) มีน้ำตาลน้อยกว่า มีใยอาหารและวิตามินมากกว่า/ ๔) นักวิจัยแนะนำให้ใช้ข้าวสาลีในการเสริมสุขภาพแทนลูบอร์รี่/ ๕) เพื่อช่วยป้องกันโรคและเร่งความเสื่อมต่อสุขภาพและอัลไซเมอร์

- ก. ส่วนที่ ๑
- ข. ส่วนที่ ๒
- ค. ส่วนที่ ๓
- ง. ส่วนที่ ๔
- จ. ส่วนที่ ๕

ท่าแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

๔. ข้อใดเป็นประเด็นสำคัญของข้อความต่อไปนี้

ดวงดาวเป็นอวัยวะสำคัญ เราจึงต้องดูแลให้ปลอดภัยโดยเฉพาะจากแสงแดด ซึ่งอาจทำให้กระจกตา แผล และจอประสาทตาอักเสบ มีอาการแสบตา น้ำตาไหล ในระยะยาวอาจกลายเป็นต้อกระจกได้ จึงควรสวมแว่นกันแดดทุกครั้งเมื่อต้องเผชิญกับแสงแดดเพื่อลดความเสี่ยงที่กระจกตาควรใช้แว่นกันแดดที่มีคุณภาพเพื่อป้องกันรังสีอัลตราไวโอเล็ตได้ หากไม่จำเป็นควรหลีกเลี่ยงการออกแดดในช่วงเวลา ๑๑.๐๐-๑๕.๐๐ น.

- ก. สาเหตุของต้อกระจก
- ข. ความสำคัญของดวงตา
- ค. วิธีการนวดรักษาดวงตา
- ง. อาการอักเสบของเลนส์และจอประสาทตา
- จ. ประเภทของรังสีที่เป็นอันตรายต่อดวงตา

ท่าแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

๔. ข้อใดเป็นประเด็นสำคัญของข้อความต่อไปนี้

ดวงดาวเป็นอวัยวะสำคัญ เราจึงต้องดูแลให้ปลอดภัยโดยเฉพาะจากแสงแดด ซึ่งอาจทำให้กระจกตา แผล และจอประสาทตาอักเสบ มีอาการแสบตา น้ำตาไหล ในระยะยาวอาจกลายเป็นต้อกระจกได้ จึงควรสวมแว่นกันแดดทุกครั้งเมื่อต้องเผชิญกับแสงแดดเพื่อลดความเสี่ยงที่กระจกตาควรใช้แว่นกันแดดที่มีคุณภาพเพื่อป้องกันรังสีอัลตราไวโอเล็ตได้ หากไม่จำเป็นควรหลีกเลี่ยงการออกแดดในช่วงเวลา ๑๑.๐๐-๑๕.๐๐ น.

- ก. สาเหตุของต้อกระจก
- ข. ความสำคัญของดวงตา
- ค. วิธีการนวดรักษาดวงตา
- ง. อาการอักเสบของเลนส์และจอประสาทตา
- จ. ประเภทของรังสีที่เป็นอันตรายต่อดวงตา

ท่าแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

๕. ข้อใดเป็นประเด็นสำคัญของข้อความต่อไปนี้

คนไม่ช่างพูดเพราะไม่ออกพูดหรือพูดที่มากกว่าพูดที่มีอยู่ ไม่ได้หมายความว่าไม่พูดเพราะไม่มีเรื่องจะพูด แต่เขาฟังรับ และเอาความได้เปรียบจากการฟังมาใช้ เมื่อได้เขาพูดจะมีเนื้อหาสาระความถี่ที่ถี่ด้วย เพราะเขาเก็บและสนใจจากสิ่งที่ฟังและเขานำมาจัดให้เป็นเรื่องอยู่คนที่ดีได้

- ก. มารยาทในการฟัง
- ข. ลักษณะของผู้ฟังที่ดี
- ค. วิธีการจำมีคติในคดี
- ง. ประโยชน์ของการพูดน้อย
- จ. ประโยชน์ของการรู้จักฟัง

สื่อการเรียนรู้ power point (ต่อ)

ทำแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

๕. ข้อใดเป็นประเด็นสำคัญของข้อความต่อไปนี้

คนไม่ทำงานเพราะไม่ชอบหรือชอบที่มากกว่าอยู่ที่นอนไม่ได้หมายความว่าไม่พูด เพราะไม่มีเรื่องจะพูด แต่เขาที่เป็น และเอาความได้เปรียบจากการที่เขาใช้ เมื่อใดที่เขาพูดจะมี เนื้อหาสาระความถี่ที่เดียว เพราะเขากับระบบไว้จากการฟัง ถ้าจะแนะนำอย่างนี้เป็น เครื่องมือที่ดี

- ก. มารยาทในการฟัง
- ข. ลักษณะของผู้ฟังที่ดี
- ค. วิธีการสำเนียงในศรั
- ง. ประโยชน์ของการพูดน้อย
- ๑. ประโยชน์ของการรู้จักฟัง

นักเรียนคิดว่า เทคนิคบันได 6 ขั้นฯ มีประโยชน์ / ข้อดีอย่างไรบ้าง ?

“ การอ่านจับใจความเป็นทักษะสำคัญที่นักเรียนจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งเพื่อการศึกษาและการสื่อสาร ดังนั้นนักเรียนจึงควรหมั่นฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ และนำไปใช้อย่างเห็นคุณค่า ”

แจ้งนัดหมายคาบหน้า

1. นำสมุดบันทึกการอ่านมาด้วย
2. ทดสอบหลังเรียน

สื่อการเรียนรู้ : ใบความรู้

วิทยาลัยอาชีวศึกษา ๑๑๑ ราชวิทยาลัย ๑๑๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนคันทรักษา (สิงห์ สิงหเสนี)

ใบความรู้

เรื่อง เทคนิคบันได ๖ ชั้น สู้ความสับสนในการอ่านจับใจความ*

* เทคนิคบันได ๖ ชั้น สู้ความสับสนในการอ่านจับใจความ เป็นเทคนิคที่เรียบเรียงขึ้นโดย อาจารย์เสกสันต์ ผลวัฒน์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตาม “โครงการพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามนโยบาย “เด็กไทยมีปัญญา อ่านออกเขียนได้ทุกคน” เทคนิคบันได ๖ ชั้น สู้ความสับสนในการอ่านจับใจความ มีแนวทางปฏิบัติดังนี้

บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องเพื่อทำความเข้าใจภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมด

ผู้อ่านต้องอ่านเรื่องที่จะจับใจความสำคัญตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อทำความเข้าใจและได้ภาพรวมของเนื้อหาของเรื่องก่อนอย่างคร่าว ๆ โดยในขณะที่อ่านควรตั้งคำถามและพิจารณาว่าผู้เขียนกำลังสื่อเรื่องอะไร ใคร ทำอะไร เมื่อไร ที่ไหน ด้วยเหตุผลใด และอย่างไร หากเรื่องนั้นไม่มีเรื่องให้พิจารณาตั้งแต่ชื่อเรื่อง เพราะโดยทั่วไปชื่อเรื่องมักจะสอดคล้องกับใจความสำคัญหรือความคิดหลัก หรือช่วยแสดงให้เห็นถึงจุดสนใจของเรื่อง

* ดัดแปลงจาก สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สถาบันภาษาไทย, คู่มือฝึกอบรมพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม ๑ (ฉบับที่ ๓, ๓.๑.๒๕๖๑) หน้า ๘๔-๘๕.

บันไดขั้นที่ ๒ พิจารณาหาคำสำคัญ (keywords) ของเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า

คำสำคัญ (keywords) เป็นคำที่กำหนดเป้าหมายเพื่อนำไปสู่ความสำคัญหรือความคิดหลักของเรื่องที่อยู่ในแต่ละย่อหน้านั้นอาจมีคำสำคัญมากกว่าหนึ่งคำ แต่เมื่อนำคำเหล่านี้มาเชื่อมโยงสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นก็สามารถทราบถึงใจความสำคัญหรือความคิดหลักของเรื่องได้แล้ว

ธรรมชาติของการเขียนนั้น ผู้เขียนไม่ได้มีการกำหนดตำแหน่งที่ตั้งของคำสำคัญ ผู้อ่านสามารถจะสังเกตคำสำคัญได้โดยอาศัยหลัก ดังนี้

(๑) เป็นคำ กลุ่มคำ หรือประโยคที่เขียนเหมือนกัน สื่อความหมายเหมือนกัน ปรากฏซ้ำ ๆ ตั้งแต่นั้นจนจบ

(๒) เป็นคำ กลุ่มคำ หรือประโยคที่เขียนต่างกัน แต่สื่อความหมายเหมือนกัน ปรากฏซ้ำ ๆ ตั้งแต่นั้นจนจบ

ตัวอย่าง

สิ่งที่ชาวเรือถือกันมากที่สุดคือ “หัวเรือ” นับถือกันว่าเป็นแม่ย่านางผู้ พกแม่คำที่ใช้เรือเป็นพาหนะบรรทุกของและอยู่อาศัย ไม่ว่าจะเป็เรือเล็กหรือใหญ่ มักไม่ยอมให้ใครเหยียบหัวเรือ แม้จะข้ามก็ยังไม่ยอมให้ข้าม เจ้าของเรือบางคนเคร่งมากจะจุกหูช้างเข้าและเหยียบ ที่หัวเรือบางลำมีแม่ของเหยงมกอยู่อย่างสวยงาม และมีชื่อของเหยงมกเล็ก ๆ ติดไว้ที่หัวเรือสำหรับเป็กลุ่ม บางทีก็มีพวงมาลัยคล้องหัวเรือไว้ตรงมาก ๆ ถึงกับจัดอาหารเซ่นทุกเช้าก็มี

(ส.พญาขันธ์, ๒๕๖๐, น.๘๘)

จากย่อหน้าข้างต้น คำสำคัญหลักของย่อหน้า ๑ ที่เขียนเหมือนกัน สื่อความหมายเหมือนกันปรากฏซ้ำ ๆ ตั้งแต่นั้นจนจบย่อหน้า คือ คำว่า “หัวเรือ”

ส่วนคำสำคัญลักษณะที่ ๒ ที่เขียนต่างกัน แต่สื่อความหมายเหมือนกัน ปรากฏซ้ำ ๆ ตั้งแต่นั้นจนจบในย่อหน้านั้น อาจพิจารณาจากการอ่านแล้วตั้งคำถามว่าผู้เขียนกำลังสื่อเรื่องอะไร ใคร ทำอะไร เมื่อไร ที่ไหน ด้วยเหตุผลใด และอย่างไร ดังนี้

ย่อหน้ามีชื่อเรื่องชื่อใคร จะพบคำที่เขียนต่างกันที่เกี่ยวข้องกับบุคคล ๓ คำ คือ คำว่า “ชาวเรือ” “พวงแม่คำที่ใช้เรือ” และ “เจ้าของเรือ” แม้คำทั้ง ๓ คำจะเขียนต่างกัน แต่สื่อความหมายเหมือนกันถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรือ เมื่อพิจารณาแล้ว คำที่สื่อความหมายครอบคลุมย่อหน้ามีคือ คำว่า “ชาวเรือ”

ย่อหน้านี้สื่อเรื่องของ “ชาวเรือ” ทำอะไร จะพบข้อความที่แสดงถึงการกระทำของชาวเรือที่แตกต่างกัน เช่น “มักไม่ยอมให้ใครเหยียบหัวเรือ แม้จะข้ามก็ยังไม่ยอมให้ข้าม” “เคร่งมากจะจุกหูช้างเข้าและเหยียบ” “ที่เคร่งมาก ๆ ถึงกับจัดอาหารเซ่นทุกเช้า” แต่การกระทำดังกล่าวนี้ต่างสื่อความหมายร่วมกัน แสดงให้เห็นว่า ชาวเรือ “นับถือ” หรือ “ถือ” หัวเรือ นอกจากนี้จากการกระทำหลาย ๆ อย่างดังกล่าวยังแสดงให้เห็นถึงการนับถือหัวเรือของชาวเรือที่มีมากด้วย

จากคำสำคัญที่ได้ สามารถสรุปใจความสำคัญของย่อหน้านี้ได้ว่า “ชาวเรือนับถือหัวเรือมาก” ซึ่งสื่อความหมายเหมือนกับประโยคแรกของย่อหน้าที่ว่า “สิ่งที่ชาวเรือถือกันมากที่สุดคือ “หัวเรือ””

บันไดขั้นที่ ๓ ตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง

ธรรมชาติของการเขียนนั้น การนำเสนอความคิดหรือความรู้ในงานเขียน ผู้เขียนไม่ได้เสนอแต่ใจความสำคัญออกมาอย่างตรงไปตรงมา กล่าวคือ ผู้เขียนไม่ได้กล่าวตรง ๆ ว่า เรื่องที่เขียนนั้นมีใจความสำคัญอย่างไร แต่จะพูดห้อมล้อมด้วยบริบท ซึ่งในโครงสร้างของการเขียนก็คือ การขยายความ อาจแสดงอยู่ในลักษณะการให้คำจำกัดความ การอธิบายให้รายละเอียด การให้เหตุผล การยกตัวอย่าง หรือการเปรียบเทียบก็ได้ ดังนั้นหน้าที่ของผู้อ่านก็คือ ต้องแยกใจความสำคัญออกจากข้อความที่เป็นส่วนขยายใจความสำคัญออกมาให้ได้

ลักษณะการขยายความ

(๑) การให้คำจำกัดความ การขยายความลักษณะนี้เป็นกรอธิบายความหมายของคำหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปในเนื้อเรื่องเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรงกัน นอกจากนี้ยังรวมถึงการอธิบายขอบเขตของความหมายของเรื่องด้วย การขยายความลักษณะนี้อาจจะมีการยกตัวอย่างประกอบด้วย

(๒) การอธิบายให้รายละเอียด การขยายความลักษณะนี้จะใช้เมื่อต้องการแจกแจงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อธิบายลักษณะหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือแสดงขั้นตอน กระบวนการ บรรยายเหตุการณ์อย่างโดยย่อหนึ่ง อาจขยายโดยอธิบายให้รายละเอียด หรืออธิบายให้รายละเอียดพร้อมยกตัวอย่างก็ได้

การอธิบายให้รายละเอียดนี้นิยมใช้คำเชื่อม “คือ” “กล่าวคือ” เพื่อแสดงให้ทราบว่า ข้อความที่อยู่หลังคำเชื่อมดังกล่าวเป็นการอธิบายให้รายละเอียด

(๓) การให้เหตุผล การขยายความลักษณะนี้จะใช้เมื่อผู้อ่านเห็นเคลือบแคลงหรือความสงสัยวิธีที่นำให้หลาย ๆ อย่างเสนอความคิดที่เป็นข้อสรุปและตามด้วยข้อสนับสนุนต่าง ๆ ซึ่งเป็นเหตุผลหรือหลักฐานโดยกรยกตัวอย่าง หรือเสนอผลสืบเนื่องให้ผู้อ่านตระหนักแล้วความดีความงามต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลนั้น การขยายความด้วยการให้เหตุผลนี้มักจะปรากฏการใช้คำเชื่อมแสดงเหตุผล “จึง” และ “เพราะ” ซึ่งมีลักษณะโครงสร้างคือ เหตุ + “จึง” + ผล และ ผล + “เพราะ” + เหตุ ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ คือ ส่วนที่แสดงผล

(๔) การยกตัวอย่าง การขยายความลักษณะนี้มักจะใช้ร่วมกับวิธีอื่น เช่น การให้คำจำกัดความ การอธิบายให้รายละเอียด หรือจะใช้วิธีกรยกตัวอย่างแต่เพียงอย่างเดียวโดยการยกตัวอย่างหลาย ๆ ตัวอย่างแล้วจึงสรุปท้ายย่อหน้าด้วยประโยคใจความสำคัญ

การยกตัวอย่างนี้นิยมใช้คำเชื่อม “เช่น” “ได้แก่” เพื่อแสดงให้ทราบว่า ข้อความที่อยู่หลังคำเชื่อมดังกล่าวเป็นการยกตัวอย่าง

(๕) การเปรียบเทียบ การขยายความลักษณะนี้จะใช้เขียนเพื่อเปรียบเทียบในลักษณะข้อเท็จจริงที่สามารถพิสูจน์ได้ โดยอาจมีจุดมุ่งหมายเปรียบเทียบความเหมือนกันหรือความแตกต่างกัน โดยกำหนดประเด็นที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันว่ามีอะไรบ้าง แล้วจึงเปรียบเทียบไปทีละประเด็น เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่ยกมาเปรียบเทียบได้ชัดเจนในด้านความเหมือนกันหรือความแตกต่างกัน หรืออาจใช้กรยกตัวอย่างเป็นอุปมาอุปไมยขึ้นมาก่อนแล้วจึงสรุปประเด็นความสำคัญที่จะเสนอ หรือกรเขียนอุปมาเปรียบเทียบสิ่งที่มีคุณสมบัติอย่างเดียวกันเพื่อให้ความคิดสำคัญชัดเจนขึ้น

การขยายความด้วยการเปรียบเทียบนี้มีลักษณะโครงสร้างคือ ตัวตั้ง + คำเชื่อมแสดงการเปรียบเทียบ + ตัวเปรียบเทียบ ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ คือ ส่วนที่แสดงตัวตั้ง

ตัวอย่าง

พระราชวัง หมายถึง วังของพระมหากษัตริย์ มีระดับความสำคัญองจากพระบรมมหาราชวังเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ตามซัดคิดยาประเพณีมาแต่โบราณ การเรียกวังว่าพระราชวังได้นั้นพระมหากษัตริย์จะทรงประกาศพระบรมราชโองการสถาปนาราชวังขึ้นเป็น พระราชวัง จึงจะจัดเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ได้ เช่น พระราชวังดุสิต เมื่อแรกสร้างพระราชทานชื่อว่าสวนดุสิต ต่อมาจึงประกาศยกขึ้นเป็นพระราชวังดุสิต ส่วนพระตำหนักจิตรลดารโหฐานซึ่งเป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน

สื่อการเรียนรู้ : ใบความรู้ (ต่อ)

สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๖ เป็นส่วนหนึ่งของพระราชวังดุสิตเรียกว่า พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิตไม่เรียกว่าพระราชวังจิตรลดา ราษฎรทั่วไปเรียกอย่างไม่เป็นทางการว่า สวนจิตรลดา

(รัชกาล ฤกษ์ฤทธิ์, ๒๕๔๖, น.๑๓๖)

จากตัวอย่างข้างต้น เมื่อพิจารณาคำสำคัญจะพบว่า มี ๑ คำ คือ คำว่า “พระราชวัง” จากนั้นจึงพิจารณาความสัมพันธ์ของคำสำคัญที่ปรากฏ ดังนี้

(๑) “พระราชวัง” หมายถึง วังของพระมหากษัตริย์ เพราะเป็นการให้คำจำกัดความของคำว่า “พระราชวัง” ซึ่งเป็นคำสำคัญของย่อหน้านี้

(๒) “มีระดับความสำคัญรองจากพระบรมมหาราชวัง” เป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ตามจัดตั้งราชประเพณีมาแต่โบราณ เพราะเป็นการอธิบายให้รายละเอียดของคำว่า “พระราชวัง” ซึ่งเป็นคำสำคัญของย่อหน้านี้

(๓) “เช่น พระราชวังดุสิต เมื่อแรกสร้างพระราชทานชื่อว่าสวนดุสิต ต่อมาจึงประกาศยกขึ้นเป็นพระราชวังดุสิต ส่วนพระตำหนักจิตรลดารโหฐานซึ่งเป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๖ เป็นส่วนหนึ่งของพระราชวังดุสิตเรียกว่า พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิตไม่เรียกว่าพระราชวังจิตรลดา ราษฎรทั่วไปเรียกอย่างไม่เป็นทางการว่าสวนจิตรลดา” เพราะเป็นกายาคำอย่างเพียงข้อเดียวที่คำว่า “พระราชวัง” ซึ่งเป็นคำสำคัญของย่อหน้ามีขีดเจมนมากยิ่งขึ้น

เมื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญข้างต้นแล้ว จะพบว่า ย่อหน้ามีความสำคัญเกี่ยวกับเรื่อง “ชื่อกำหนดการเป็นพระราชวัง” โดยปรากฏเป็นประโยคใจความสำคัญตั้งแต่ย่อหน้าว่า “การเรียกวังว่าพระราชวังได้นั้น พระมหากษัตริย์จะทรงประกาศพระบรมราชโองการสถาปนาวังขึ้นเป็นพระราชวัง จึงจะจัดเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ได้”

บันไดขั้นที่ ๔ เลิศคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง

แนวทางการปฏิบัติของการอ่านจับใจความสำคัญในบันไดขั้นที่ ๓ นั้น ผู้เรียนสามารถพิจารณาตัดส่วนขยายใจความสำคัญในย่อหน้าได้ง่าย โดยสังเกตจากคำเชื่อมแสดงส่วนขยายใจความสำคัญ หากพบว่าในบางครั้งที่ผู้เขียนอาจจะเรียบเรียงข้อความไม่ย่อหน้าโดยไม่ได้ใช้คำเชื่อมก็ได้ ดังนั้นหากต้องการจะจับใจความสำคัญ ผู้เรียนจำเป็นต้องเติมเต็มคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง คำเชื่อมที่นิยมเติมในข้อความในย่อหน้า ได้แก่ กล่าวคือ เช่น จึง เพราะ

นอกจากนี้หากสังเกตเนื้อหาในตอนท้ายของย่อหน้าจะพบว่า เนื้อหาที่ปรากฏยังสนับสนุนใจความสำคัญของย่อหน้าให้ชัดเจนขึ้นด้วย ดังเห็นได้จากข้อความ “เอนโซมบางชนิดช่วยเปลี่ยนอนุมูลอิสระเป็นน้ำและออกซิเจน บางชนิดช่วยเผาผลาญพลังงาน สลายไขมันและกำจัดสารพิษในร่างกาย” ซึ่งมีลักษณะเป็นคำสำคัญลักษณะที่ ๒ ที่เขียนต่างกัน แต่สื่อความหมายเหมือนกัน ปรากฏซ้ำ ๆ คือ

- (๑) เอนโซมบางชนิดช่วยเปลี่ยนอนุมูลอิสระเป็นน้ำและออกซิเจน
- (๒) บางชนิดช่วยเผาผลาญพลังงาน
- (๓) สลายไขมัน
- (๔) กำจัดสารพิษในร่างกาย

สัมพันธ์กับเนื้อหา “...ไปใช้ประโยชน์ในร่างกายอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และเร่งปฏิบัติการการย่อยอาหารให้สมบูรณ์” ในใจความสำคัญที่ปรากฏตอนต้นย่อหน้า

ด้วยเหตุนี้ใจความสำคัญของย่อหน้าจึงสรุปได้ว่า “ผักและผลไม้มีเอนโซมช่วยย่อยอาหารไปใช้ประโยชน์ในร่างกาย”

บันไดขั้นที่ ๕ สังเกตคำหรือกลุ่มคำแสดงความขัดแย้งหรือตรงข้ามกันที่ปรากฏในย่อหน้า

ปกติแล้วข้อความหรือประโยคแต่ละประโยคที่เรียงต่อกันในย่อหน้านั้นจะมีเนื้อหาเกี่ยวข้องต่อเนื่องสัมพันธ์กัน การลำดับความคิดและการเชื่อมโยงความคิดเป็นไปอย่างมีระบบ ชัดเจน “ประดู่นามะลิแต่ละดอกมาร้อยเป็นวงรอบจับเป็นพวงมาลัยที่เป็นระเบียบสวยงาม ทำให้ผู้อ่านสามารถติดตามเนื้อเรื่องได้ง่ายไม่สับสนวุ่นวาย อ่านแล้วได้เนื้อความที่สมบูรณ์แจ่มแจ้ง” (ราตรี ชีววารขจร, ๒๕๔๖, น.๘๒)

วิธีหนึ่งที่ทำให้ย่อหน้าเกิดการเชื่อมโยง คือ การใช้คำหรือกลุ่มคำเป็นเครื่องหมายเชื่อม คำหรือกลุ่มคำที่เป็นเครื่องหมายเชื่อมในย่อหน้ามีหลายลักษณะ แต่มีคำหรือกลุ่มคำลักษณะหนึ่งที่ช่วยให้จับใจความสำคัญได้ง่ายขึ้น คือ คำหรือกลุ่มคำแสดงความขัดแย้งหรือตรงข้ามกัน เช่น เช่น แต่ ทว่า แต่หาก แต่หาว่า อย่างไรก็ดี ในทางตรงข้าม ในทางกลับกัน ถึงแม้...แต่ ฯลฯ เพราะใจความสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อในย่อหน้านั้นอาจอยู่หลังคำหรือกลุ่มคำดังกล่าว

ตัวอย่าง

ผักและผลไม้สดจะมีเอนโซมที่เป็นตัวช่วยย่อยอาหารให้เป็นโมเลกุลที่เล็กที่สุดเข้าสู่กระแสเลือดไปใช้ประโยชน์ในร่างกายอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และเร่งปฏิบัติการการย่อยอาหารให้สมบูรณ์ เอนโซมหลายชนิดเป็นเอนโซมที่ร่างกายไม่สามารถสร้างขึ้นมาได้ จึงต้องได้รับจากสารประกอบอาหารที่มีเอนโซมบางชนิดช่วยเปลี่ยนอนุมูลอิสระเป็นน้ำและออกซิเจน บางชนิดช่วยเผาผลาญพลังงาน สลายไขมันและกำจัดสารพิษในร่างกาย

(ข้อสอบ O-NET ม.๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๐)

จากตัวอย่างข้างต้น เมื่อย่านเนื้อหาในย่อหน้าแล้ว

(๑) ตั้งคำถามเพื่อทำความเข้าใจภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมด

- ๑.๑ ย่อหน้านี้กล่าวถึงเรื่องอะไร
คำตอบ คือ ผักและผลไม้สด
- ๑.๒ ผักและผลไม้สดเป็นอย่างไร
คำตอบ คือ ผักและผลไม้สดจะมีเอนโซม
- ๑.๓ เอนโซมดังกล่าวเป็นอย่างไร
คำตอบ คือ เป็นตัวช่วยย่อยอาหารให้เป็นโมเลกุลที่เล็กที่สุดเข้าสู่กระแสเลือด

ไปใช้ประโยชน์ในร่างกายอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และเร่งปฏิบัติการการย่อยอาหารให้สมบูรณ์

(๒) พิจารณาคำสำคัญของย่อหน้านี้

ย่อหน้ามีคำสำคัญ ๒ คำ คือ “ผักและผลไม้สด” (หรือ ผักผลไม้) ซึ่งปรากฏซ้ำ ๒ ครั้ง และ “เอนโซม” ซึ่งปรากฏซ้ำ ๔ ครั้ง

(๓) เติมคำเชื่อมส่วนขยายใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทิ้ง

จากย่อหน้าข้างต้นสามารถเติมคำเชื่อม “เพราะ” หน้าข้อความ “เอนโซมหลายชนิดเป็นเอนโซมที่ร่างกายไม่สามารถสร้างขึ้นมาได้” ทำให้เห็นได้ว่าใจความสำคัญของย่อหน้านี้ คือ “ผักและผลไม้สดจะมีเอนโซมที่เป็นตัวช่วยย่อยอาหารให้เป็นโมเลกุลที่เล็กที่สุดเข้าสู่กระแสเลือดไปใช้ประโยชน์ในร่างกายอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และเร่งปฏิบัติการการย่อยอาหารให้สมบูรณ์” สอดคล้องกับคำตอบที่ได้จากการตั้งคำถามเพื่อทำความเข้าใจภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมด

ตัวอย่าง

กำแพงเมืองจีนสร้างขึ้นมาเพื่อป้องกันข้าศึก แต่นักประวัติศาสตร์ต่างลงความเห็นว่า กำแพงเมืองจีนนั้นไม่สามารถป้องกันข้าศึกได้ เพราะข้าศึกสามารถโอบล้อมป้อมปราการเข้ามาได้หลายครั้ง เช่น กองทัพแมนจูสามารถยกพลข้ามกำแพงมาพิชิตแผ่นดินจีนได้ส่วนหนึ่ง นอกจากนี้กำแพงเมืองจีนจะไม่สามารถป้องกันข้าศึกทางบกได้แล้ว เมื่อกองทัพขงเบ้งไปยกทัพมาทางทะเลก็ยังสามารถถล่มตีให้จีนยอมจำนนได้สำเร็จในศตวรรษที่ ๑๔

(ข้อสอบ O-NET ม.๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๑)

จากตัวอย่างข้างต้น เมื่อพิจารณาคำสำคัญจะพบว่า มี ๒ คำ คือ คำว่า “กำแพงเมืองจีน” และ “ไม่สามารถป้องกันข้าศึก” ซึ่งสื่อความหมายถึง “ยอมจำนน” ด้วย จากนั้นจึงพิจารณาตัดส่วนขยายใจความสำคัญที่ปรากฏ ดังนี้

(๑) “เพราะข้าศึกสามารถโอบล้อมป้อมปราการเข้ามาได้หลายครั้ง” เพราะเป็นการให้เหตุผลที่สนับสนุนข้อความ “นักประวัติศาสตร์ต่างลงความเห็นว่ากำแพงเมืองจีนนั้นไม่สามารถป้องกันข้าศึกได้”

(๒) “เช่น กองทัพแมนจูสามารถยกพลข้ามกำแพงมาพิชิตแผ่นดินจีนได้ส่วนหนึ่ง” เพราะเป็นกายาคำอย่างสนับสนุนข้อความ “เพราะข้าศึกสามารถโอบล้อมป้อมปราการเข้ามาได้หลายครั้ง”

เมื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญแล้วจะสังเกตได้ว่า ในย่อหน้ามีการใช้คำว่า “แล้ว” แสดงความขัดแย้งหรือตรงข้ามกันในย่อหน้า ใจความสำคัญที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอคือ “นักประวัติศาสตร์ต่างลงความเห็นว่า กำแพงเมืองจีนนั้นไม่สามารถป้องกันข้าศึกได้”

ส่วนเนื้อหาในตอนท้าย “เมื่อกองทัพขงเบ้งไปยกทัพมาทางทะเลก็ยังสามารถถล่มตีให้จีนยอมจำนนได้สำเร็จในศตวรรษที่ ๑๔” ก็เป็นส่วนขยายในลักษณะกายาคำอย่าง ที่สนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น กล่าวคือ แสดงให้เห็นว่า กำแพงเมืองจีนไม่สามารถป้องกันข้าศึกทั้งทางบกและทางทะเล

บันไดขั้นที่ ๖ หาย่อหน้าที่ไม่ปรากฏประโยคใจความสำคัญ ต้องพิจารณาเนื้อความในบริบทอื่น ๆ โดยเฉพาะข้อความในย่อหน้าก่อนและหลัง

โดยนำใจความสำคัญหรือความคิดหลักที่กระจายอยู่ในย่อหน้านั้น นำมาประมวลและเรียบเรียงให้เป็นประโยคใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

